

NOTODDEN KOMMUNE

2010

Kommunestyret

Møtedato: 11.03.2010

Tid: kl 18.00

Møtested: Samfunnssalen

MØTEINNKALLING

Det innkalles til møte i

Notodden kommunestyre
torsdag 11.03.2010 kl 18.00
i Samfunnssalen, Sentrumsbygg

Eventuelle forfall må meldes til sekretariatet snarest mulig:

Telefon: 3501 5170

Mobil/SMS: 9705 3334

Mail: margit-johanne.fromyr@notodden.kommune.no

Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Dokumentene er utlagt til gjennomsyn i 2. etg. i Sentrumsbygg

-----

Orientering:

- Kongsbergregionen
v/regionalkoordinator Jan Erik Innvær

SAKSLISTE

Til behandling:

Saksnr.	Arkivsaksnr Sakstittel	Sidehenvisning
16/10	10/257 INTERPELLASJON - NOTODDEN MILJØBY NR 1 I TELEMARK STATUS PÅ ARBEID MED KOMMUNENS ENERGI- OG KLIMAPLAN	Sakspapirene side 4
17/10	09/1410 HELHETLIG PLAN - HELSE OG OMSORGSTJENESTENE - OPPFØLGING AV VERBALT BUDSJETTVEDTAK OG ARBEIDSGRUPPAS ANBEFALINGER	Sakspapirene side 6
18/10	08/949 AVTALE OM INTERKOMMUNALT VERTSKOMMUNESAMARBEID OM LEGEVAKT	Sakspapirene side 11

19/10	10/245 UNGDOMSDEMOKRATISK ORGAN	Sakspapirene side	16
20/10	10/203 ÅPEN SPØRRETID I NOTODDEN KOMMUNESTYRE INNFØRING AV PRØVEORDNING I ETT ÅR	Sakspapirene side	19
21/10	09/1443 EIERSKAPSMELDING - POLITIKK OG STRATEGI	Sakspapirene side	21
22/10	10/251 NOTODDEN SOM FAIRTRADE-KOMMUNE	Sakspapirene side	26
23/10	10/244 IKA KONGSBERG - INTERKOMMUNALT ARKIV FOR VESTFOLD, TELEMARK OG BUSKERUD - IKS - FRAMTIDIG LOKALISERING OG ØKT EIERANDEL	Sakspapirene side	30
24/10	07/740 SUPPLERINGSVALG – SØKNAD FRA ASTRID PETRIKKE DANIELSEN (SOL) OM FRITAK FRA POLITISKE VERV I KOMMUNESTYRET OG KULTUR- OG STEDSUTVIKLINGSUTVALGET	Sakspapirene side	36
25/10	07/740 SUPPLERINGSVALG – SØKNAD FRA ODDVAR KOLLSETE (KRF) OM FRITAK FRA VERV SOM VARAREPRESENTANT TIL HELSE- OG SOSIALUTVALGET	Sakspapirene side	40

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 16/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
16/10	Kommunestyret	11.03.2010
Saksbehandler:	Lise Wiik	Arkivsaksnr: 10/257 Arkivkode: K21 &29

INTERPELLASJON - NOTODDEN MILJØBY NR 1 I TELEMARK
STATUS PÅ ARBEID MED KOMMUNENS ENERGI- OG KLIMAPLAN**Interpellasjon fra Tonje Brøkke (H):**

Jeg viser til interpellasjon til kommunestyremøtet den 18. september 2008, hvor Notodden Høyre ba om at arbeidet med en lokal klimaplan for Notodden kommune skulle utarbeides. I etterkant av interpellasjonen ble det dannet en ad-hoc-gruppe med følgende deltakere: Tor André Ljosland (KrF), Svein Sem (Sp), Ken Roger Wølner (da Ap, nå Sol), Torgeir Fosslø (V), Astrid Petrikke Danielsen (Sol) og Tonje Brøkke (H). Tonje Brøkke (H) ble valgt som leder av gruppen.

Gruppen hadde 3 møter i løpet av vinteren og våren 2009, hvor det ble klart at det å skrive en klimaplan er et såpass stort arbeid at det bør gjøres av et profesjonelt konsulentbyrå. Gruppen var i god dialog med Notodden Energi, som allerede rapporterer hvert 2. år ved hjelp av et konsulentfirma. Det ble foreslått at dette arbeidet burde kunne samordnes, slik at kommunens klimaplan kunne dra nytte av informasjonen i Notodden Energi sine rapporter. Kommunen v/ordfører fikk oversendt referater og informasjon, siden det ved innleie av et konsulentfirma vil ligge en kostnad i utarbeidelsen. Ad-hoc-gruppen har intet mandat til å verken bestille eller utføre et slikt arbeid, og kommunen ble bedt om å undersøke prisrammen for utarbeidelse av klimaplan, for så å informere ad-hoc-gruppen om veien videre. Gruppens opprinnelige tidsfrist for klimaplanen var at den skulle foreligge til godkjenning for kommunestyret i juni 2010.

Som kjent blir alle kommuner pålagt å ha en energi- og klimaplan innen 1. juli 2010, og fristen for å søke støtte fra Enova til energi- og klimaplaner vil opphøre samme dato (se mer informasjon på <http://naring.enova.no/sitepageview.aspx?articleID=3865>).

Det haster derfor for Notodden kommune å få en avklaring på dette, både fordi vi allerede ligger langt etter andre kommuner i dette viktige arbeidet – vi kommer opp i rødt på kartet over klimakommuner på Enovas oversikt - og fordi vi kan risikere å gå glipp av verdifull økonomisk støtte til planen. Jeg ber derfor ordfører om å redegjøre for status i kommunens arbeid med planen.

Ordførerens svar vil foreligge til møtet

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 17/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
4/10	Helse- og sosialutvalget	02.03.2010
17/10	Kommunestyret	11.03.2010

Saksbehandler: Anne Grete Rønningsdalen   Arkivsaksnr: 09/1410
Arkivkode: 131 G00

**HELHETLIG PLAN - HELSE OG OMSORGSTJENESTENE -
OPPFØLGING AV VERBALT BUDSJETTVEDTAK OG
ARBEIDSGRUPPAS ANBEFALINGER****Helse- og sosialutvalgets innstilling til kommunestyret:**

Helhetlig helse- og omsorgsplan del I vedtas.

Kommunestyret støtter intensjonen i forslaget fra *arbeidsgruppe for helhetlig helse- og omsorgsplan*. Forslaget bør legges til grunn for kommunens videreutvikling av eldreomsorgen i Notodden.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til helse og sosialutvalget:

Helhetlig helse- og omsorgsplan del I vedtas.

Notodden kommune, 22.02.10

Magnus Mathisen
rådmann

Anne Grete Rønningsdalen
seksjonsleder

Helse- og sosialutvalget i møte 02.03.2010:

Dokument utdelt i møtet:

- Skriv fra Notodden eldreråd av 15.02.2010

Behandling:

Hanne Thürmer (KrF) foreslo:

Utvalget støtter intensjonen i forslaget fra *arbeidsgruppe for helhetlig helse- og omsorgsplan*. Forslaget bør legges til grunn for kommunens videreutvikling av eldreomsorgen i Notodden.

Morten Halvorsen (SOL) foreslo:

1. En omgjøring av sykehjemsplasser til omsorgsboliger forutsetter at den enkelte som har vedtak om varig sykehjemsplass godtar en utskrivning fra sykehjem eller at det på medisinsk grunnlag vil være bedre med annen boform enn sykehjem. Dette er en tidkrevende prosess som ikke kan forventes oppnådd med innsparingskravet i 2010.
2. En strukturendring fra sykehjem til omsorgsboliger krever at det skal etableres omsorgsboliger som er tilrettelagt for egen mestring. (/Det vises til *Veileder for utforming av omsorgsboliger og sykehjem* fra Husbanken.) Det må gjøres en reell ombygging som ivaretar grunnleggende krav til bolig/bokollektiv. Det første tiltaket i en omstrukturering bør være å bygge om NOS avd. 4 fra 10 sykehjemsplasser til 8 omsorgsboliger slik saken allerede er vedtatt (formannskapssak 27/07). Det står videre en tom sykehjemsavdeling på Haugmotun, avd. D som bør vurderes ombygget til omsorgsboliger umiddelbart etter NOS avd. 4. I Gransherad bør en ombygging starte med fløy vedtatt i kommunestyresak 71/08 (4+3 leiligheter). Når dette er gjennomført, fremmes det sak som evaluerer dette og legges til grunn for en eventuell videre omstrukturering.
3. Husleie skal gjenspeile boligstandard og bør ikke overskride Teletunet.

forts.

4. Dersom en skal oppnå en vellykket strukturendring, krever det god planlegging og at en først tilpasser sykehjemsdriften til en ny situasjon med beboere som trolig vil være enda mer pleietrengende enn i dag. Det må umiddelbart og samtidig med en omstrukturering etableres en korttids-rehabiliteringsavdeling med forsterket kompetanse (Habiliterings- og rehabiliteringsplanen).
5. Dersom det foretas en endring i henhold til pkt 2, forutsettes at det gis enkeltvedtak som samlet minst opprettholder den pleie og bistand som gis i dag. Det bør være fast tilknyttet personale til boligene som tilhører et bofellesskapsområde med mulighet for styrking fra hjemmetjenesten ved behov.

Wenche Tøftvang (AP) foreslo:

Intensjonen i planen er veldig positiv, men en innsparing på 2 mill. ses vanskelig å gjennomføre i praksis i 2010 da det er for lite konkret oversikt over utgifter/innsparinger. Det ønskes framlagt en oversikt over dette.

Votering:

Hanne Thürmers forslag ble enstemmig vedtatt.

Rådmannens innstilling ble vedtatt med 6 mot 2 stemmer som ble avgitt for Morten Halvorsens forslag.

Wenche Tøftvangs forslag følger saken til kommunestyret.

Saksutredning:

Utlagt i saken

1. Arbeidsgruppas forslag.
2. Befolkningsframskrivning og framtidig behov for plasser
3. Økonomiske konsekvenser av omgjøring av sykehjem til bolig med heldøgns omsorg
4. Forskjeller mellom sykehjem og boform med heldøgns omsorg.
5. Notat underskrevet av Morten Halvorsen og Fagforbundet v. Astrid Øvrebø
6. Skriv fra Notodden eldreråd av 15.02.2010

Vedlegg:

1. Arbeidsgruppas forslag.
2. Befolkningsframskrivning og framtidig behov for plasser
3. Økonomiske konsekvenser av omgjøring av sykehjem til bolig med heldøgns omsorg
4. Forskjeller mellom sykehjem og boform med heldøgns omsorg.
5. Notat underskrevet av Morten Halvorsen og Fagforbundet v. Astrid Øvrebø
6. Skriv fra Notodden eldreråd av 15.02.2010

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok under budsjettbehandling for 2010 at seksjon Helse- og omsorg skal spare 2 mill. i 2010, 1 mill i 2011 og 1 mill i 2012.

Arbeidsgruppa for helhetlig helse- og omsorgsplan fikk i oppgave å se på hvilke mulige innsparinger som kunne oppnås. Arbeidsgruppa skulle levere sitt forslag til kommunestyrets møte i mars. Det ble raskt klart at innsparing ikke var mulig å gjennomføre uten å se på strukturendring i pleie- og omsorgstjenestene.

Saksopplysninger

Notodden kommune har lang tradisjon for bruk av sykehjem som boform. Dette innebærer at kommunen påtar seg store kostnader som staten ellers ville tatt om man hadde valgt annen type boform. Spesifikasjon av hvilke kostnader dette gjelder er utlagt i saken.

Befolkningsframskrivningen viser at behovet for sykehjem/omsorgsboliger ikke vil øke i årene framover. Antallet eldre i aldersgruppen 80-89 vil snarere gå ned i Notodden kommune fram mot 2020. Hovedutfordringen i åra framover vil være å ha tilstrekkelig kapasitet på korttidsplasser/behandlingsplasser.

Plangruppa for helse- og omsorgsplan har i perioden fra kommunestyrets vedtak gjort et betydelig arbeid for å samle relevant informasjon fra kommuner som har gjort tilsvarende grep. Det ble arrangert studietur til Sarpsborg for å få innblikk i de erfaringene som er gjort der, og det ble innhentet konsulentbistand for å utarbeide en statusrapport for pleie- og omsorgstjenestene i Notodden kommune. Hensikten var å øke kunnskapen om alternative boformer, og få bistand til å vurdere om endring i valg av boform kunne gi en kvalitetsmessig gevinst for brukere av tjenestene i tillegg til den økonomiske innsparingen.

Konsulentrapporten og studiebesøket indikerer at dette er mulig. Forutsetningen er at prosessen med omgjøring av sykehjem til boform med heldøgns omsorg tar nødvendige hensyn til brukere, pårørende og medarbeidere, og at endringen kan skje gradvis. Arbeidsgruppa presiserer i sitt forslag at totalbemanningen må beholdes på dagens nivå. Forutsetningen for at bolig med heldøgns omsorg skal oppleves som et trygt alternativ til sykehjem er at de individuelle behovene til hver enkelt bruker blir ivaretatt. Tjenestene i pleie og omsorg skal målrettes i henhold til den enkeltes individuelle behov.

Økonomi

Eksisterende regelverk pålegger sykehjemmene å betale brukernes utgifter til bl.a. medisiner, diverse medisinsk utstyr og hjelpemidler. Ved en endring i boform bortfaller disse utgiftene for kommunen og overtas av staten gjennom NAV. Kostnader til ekstern bruk av vaskeri faller bort, og det er beregnet noe økte inntekter på praktisk bistand. Plangruppa har ikke konkludert med hvor fort dette kan gjennomføres.

Samhandlingsreformen

En avdeling ved NOS (avd. 4) er allerede vedtatt omgjort til bofellesskap. De resterende 57 plassene forblir sykehjemsplasser. Ca 30 av disse plassene bør bli kortidsplasser til utredning, behandling, rehabilitering og palliasjon. For å tilfredsstille forventninger i forbindelse med samhandlingsreformen må denne avdelingen styrkes med økt bemanning og kompetanse. Økonomiske midler som tilføres kommunen i forbindelse med reformen bør uavkortet tilfalle seksjon helse- og omsorg for å muliggjøre denne styrkingen.

Plangruppas innstilling

Forslaget fra arbeidsgruppa er enstemmig, med en forutsetning om at notat fra Morten Halvorsen og Fagforbundet følger saken. Det er ikke kommet fram alternative forslag til innsparing. Rådmannens innstilling er lik arbeidsgruppas forslag til Helhetlig helse- og omsorgsplan del I.

ARBEISGRUPPE HELSE OG OMSORGSTJENESTER 17. Februar 2010

Arbeidsgruppa har tidligere bedt administrasjonen om å utarbeide forslag til strukturendring som skal fremmes for politisk behandling i mars 2010. Her følger noen kommentarer og innspill til forslaget :

1. Det vil for året 2010 være urealistisk å spare inn på en strukturendring slik kommunestyret har forutsatt i 2010 (strukturendring 2,0 mill) . En omgjøring av sykehjemsplasser til omsorgsboliger forutsetter at den enkelte som har vedtak om varig sykehjemsplass godtar en utskrivning fra sykehjem eller at det på medisinsk grunnlag vil være bedre med annen boform enn sykehjem
2. En strukturendring fra sykehjem til omsorgsboliger krever at det skal etableres omsorgsboliger som er tilrettelagt for egen mestring. De fleste sykehjemsplassene må bygges om til omsorgsbolig (Det vises til veileder for utforming av omsorgsboliger og sykehjem fra Husbanken). Det første tiltaket i en omstrukturering bør være å bygge om NOS avd. 4 fra 10 sykehjemsplasser til 8 omsorgsboliger slik saken allerede er vedtatt. Det står videre en tom sykehjemsavdeling på Haugmotun , avd. D, som bør vurderes ombygget til omsorgsboliger umiddelbart etter NOS avd. 4. På den måten kan en unngå problemer med gjennomføring som omtales i pkt 1. I Gransherad bør en eventuell ombygging starte med de ledige arealene som nå står tomme og dette bør sees sammen med en strukturendring i Gransherad. Dersom forutsetningen er at bemanning og kompetanse skal opprettholdes , forutsetter det fortsatt vikarinleie . Det er viktig at tilsetning av sykepleiere blir prioritert.
3. Husleieforslaget virker urimelig høyt dersom det ikke er planer om ombygging til omsorgsboligformål. Husleien bør ikke overskride Teletunet, og legges lavere dersom det ikke skal foretas noen ombygging av sykehjemsrom.
4. Dersom en skal oppnå en vellykket strukturendring krever det god planlegging og det kreves at en først tilpasser sykehjemsdriften til en ny situasjon med beboere som trolig vil være enda mer pleietrengende enn i dag. Det må umiddelbart etableres en korttids-rehabiliteringsavdeling med forsterket kompetanse (Habiliterings- og rehabiliteringsplanen) .
5. Dersom det foretas en endring i henhold til pkt. 2 , fortutsetter det enkeltvedtak som samlet minst opprettholder den hjelp som gis i dag. Det bør være fast tilknyttet personale til boligene som tilhører et bofellesskapsområde, med mulighet for styrking fra hjemmetjenesten ved behov.

Morten Halvorsen

For Fagforbundet
Astrid Ørebo

Forskjeller sykehjem/omsorgsbolig

	Sykehjem	Omsorgsbolig
Område/tema		
Enkeltvedtak	Vedtak om plass	Vedtak om individuelt tilpassa og målretta tjenester
Egenbetaling (vederlag)	<p>Lovregulert (75% av pensjon, 85% av tilleggspensjon/andre inntekter)</p> <p>Betalingen dekker mat, medisiner, legetilsyn, pleie, rom.</p>	<p>Husleie (bostøtte til lavere inntekter)</p> <p>Betaling for hjemmetjenester (inntektsgradert)</p> <p>Betaling for mat (evt full pensjon fra helse/omsorg)</p>
Bemannning	Fast - krav til sykepleie-tilgang hele døgnet	Fleksibel - kan reguleres ut fra brukernes behov
Legetjeneste	Tilsynslege	Fastlege (som kjenner pas. gjennom lengre tid) Evt. kombinert løsning
Legemidler	Finansieres over institusjonsbudsjett	Finansieres over staten (NAV) utover egenandel
Hjelpemidler	Finansieres over institusjonsbudsjett, evt. investeringsbudsjett (med få unntak)	Finansieres av NAV Gir rett på individuelt tilpassede hjelpemidler i hver enkelt bolig

Økonomiske konsekvenser ved omgjøring fra sykehjem til bolig med heldøgns omsorg – alle virksomheter

1 Økte inntekter

Overgang fra vederlagsbetaling for sykehjems plass til betaling for husleie og kost gir følgende inntekter: husleie: 5400,- pr plass pr. måned, kost: 3800,- pr plass pr måned og egenbetaling for praktisk bistand: 6000,- pr. plass pr år.

	Husl	Kost	Pr. bistand	Sum	Tapt vederlag	Sum
Gransherad	1555200	1094400	144000	2793600	2474000	319600
Haugm 1	2073600	1459200	180000	3712800	3200000	512800
Haugm 2	1425600	1003200	132000	2560800	2100000	460800
NOS 4	518400	364800	48000	931200	1000000	-68800
						1.224.400

2 Reduserte utgifter:

Ved endring fra sykehjem til bolig med heldøgns omsorg vil flere utgiftsposter kunne reduseres eller falle bort. En del av de kostnader kommunen bærer i dag vil kunne belastes NAV.

	Med+Med.Forbr.v	Div utst.	Legetj	Forbr.m	Br.transp	Tøyvask	Sum	
Gransherad		413000	110000	130000	38000	32000	216000	939000
Haugm 1		440000	62500	130000	24000	10000	270000	936500
Haugm 2		295000	50000	130000	17000	15000	198000	705000
NOS 4		100000	30000	40000	2000	10000	72000	254000
								2.834.500

Det kan komme til noen kostnader på medisinske forbr.varer og forbruksmateriell også i bolig med heldøgns omsorg, men dette vil være betydelig lavere summer, og vil ikke påvirke totalregnskapet i vesentlig grad.

3 Sum økte inntekter og reduserte utgifter virksomhetsvis ved omgjøring (helårsvirkn.):

	Red utg	Øt innt.	Sum helårsvirkn.
Gransherad	939000	319600	1258600
Haugm 1	936500	512800	1449300
Haugm 2	705000	460800	1165800
NOS 4	254000	-68800	185200
			4.058.900

I denne oversikten beholdes dagens bemanning.

I dag (2010): Antall plasser med heldøgns omsorg (HDO) i Notodden kommune

	Totalt antall	Herav spesialplasser	Boform
Gransherad Bygdeheim	24	8 i skjermet avd. for pers. med demens	Sykehjem
Haugmotun 1	30	8 i skjermet avd. for pers. med demens	Sykehjem
Haugmotun 2	22		Sykehjem
NOS 1	35		Sykehjem
NOS 2	32	10 i skjermet avd. for pers. med demens 7 – 12 korttidsplasser	Sykehjem
Haugmoen Bokollektiv	15	Bofellesskap for pers. med demens	Omsorgsbolig
Teletunet Omsorgshjem	48	6 enheter med 8 beboere i hver som har felles kjøkken/stue	Omsorgsbolig
Sum	208	41 for pers. med demens 7 – 12 for korttidsopphold	

Dekning i dag

208 plasser HDO, 869 personer over 80 år. Dekning 23,9 %. Landssnitt 28 %.

Befolkningsutvikling 2010 - 2030

	2011	2015	2020	2025	2030
Antall					
80 år +	865	786	719	772	931
70 – 79 år	912	992	1202	1338	1464
80 – 89 år	717	605	560	626	782
90 år +	148	181	159	146	149

Beregnet behov for HDO 2020 – 2030

Veiledende norm (St.mld. 25 2005-2006): 25 % av antall personer over 80 år. RO anbefaler å planlegge for 25-27 % dekningsgrad. Landssnitt pt er 28 %.

Forskning viser at det er behov for at 15 % av HDOplasser er til korttidsformål (ref. RO).

Behov i 2020: ca 180-190 HDO-plasser hvorav 27 korttids.

Behov i 2030: ca 230-250 HDO-plasser hvorav 35 korttids.

Andre momenter:

- Samhandlingsreformen krever behandlingsplasser i sykehjem.

Forslag fra arbeidsgruppe for helhetlig helse- og omsorgsplan: Kvalitetsforbedring, strukturendring og innsparing i pleie- og omsorgstjenestene.

Endring av boform – en kvalitetsreform

Plangruppa presiserer at fremlagt forslag skal innebære en kvalitetsforbedring for brukerne, og ikke kun være en plan for innsparing. Dette skal oppnås ved at man i de nye boformene skal legge til rette for individuelt tilpasset aktivitet og stimulering, og det skal fokuseres på og arbeides aktivt for at brukerne i større grad enn i dag skal ha mulighet for mestring og deltagelse der det er mulig.

Med ny struktur vil vi få heldøgns omsorgsbolig tilbud i Gransherad, ved Haugmotun og på Teletunet Omsorgshjem. Seksjon for helse og omsorg må legge en plan for differensiering av boligene. Haugmotun bør bli et kompetanseområde for demensomsorg, med spisskompetanse som kan nyttes til demente i hele kommunen. Her bør det være dagsenter for demente og egne plasser for utfordrende atferd (evt. som korttidsopphold).

Endringen skal ha som intensjon å bli en kvalitetsreform der brukernes rett til tjenester skal sikres gjennom grundige individuelle, målretta vedtak basert på kartlegging av den enkelte brukers behov. Ved endring i brukerens tilstand initieres ny vurdering og nytt vedtak, og dermed endring i tjenestetildeling. Dette gir større mulighet for fleksibilitet i tjenestetilbudet enn tilfellet er i dag, der det kun fattes vedtak om plass og ikke om tjenester. Endring i behov gir i dag ingen endring i vedtak, og sikrer derfor heller ikke riktig nivå på tjenestene.

Økonomisk innsparing

Plangruppa ble i sitt mandat bedt om å levere en innstilling som møter kravet om innsparing på 2 mill i 2010.

Plangruppa foreslår derfor omgjøring av Gransherad Bygdeheim og Haugmotun Sjukeheim fra sykehjem til boform med heldøgns omsorg (bofellesskap/bokollektiv), i tillegg til allerede vedtatt omgjøring ved avd. 4 på NOS. Det presiseres at omgjøringen av sykehjem til bofellesskap/bokollektiv ikke skal medføre reduksjon i bemanning. Dette er en viktig forutsetning for å lykkes og for å skape nødvendig trygghet for at pleie/omsorgstilbudet ikke skal bli dårligere.

Helårsvirkning ved omgjøring av sykehjemsplasser til boform med heldøgns omsorg vil gi følgende innsparing (se vedlegg med beregnet innsparing):

Gransherad bygdeheim:	1.258.600
Haugmotun V1:	1.449.300
Haugmotun V2:	1.165.800
NOS avd. 4	185.200
Totalt	<u>4.058.900</u>

I tillegg er det allerede vedtatt bygget tre nye boenheter i ledige arealer ved Gransherad Bygdeheim.

NOS vil forbli sykehjem med ca 57 plasser til korttids opphold og til de mest pleietrengende beboere. Korttids plassene skal kunne benyttes til bl.a. undersøkelse, behandling, rehabilitering, palliasjon, terminalpleie, avlastning/evt rullering, opptrening/sosial stimulans.

Forholdet til samhandlingsreformen

Endringen skal bidra til at kommunen i større grad blir i stand til å møte utfordringene i samhandlingsreformen. NOS bør planlegges i tråd med de forventningene som ligger i reformen. Dette forutsetter at midler tilført kommunen i forbindelse med samhandlingsreformen uavkortet skal tilfalle seksjonen for bl.a. å kunne bidra til nødvendig styrking av bemanning og kompetanseheving i korttidsavdelingen.

Informasjonsstrategi

For å lykkes er det avgjørende at administrasjonen og kommunens politikere tar felles ansvar for beslutningen og bidrar til korrekt informasjon. Når vedtak om omgjøring er fattet, må dette kommuniseres lojalt ut på alle nivå både innad i organisasjonen og ut mot brukere og pårørende. Det bør informeres om innhold og betydning av kommunestyrets vedtak slik at informasjonsbehov og trygghet ivaretas.

Tidsramme

Gjennomføringen av endringen er en prosess som må gjøres i et nært samarbeid mellom politikere, brukere, administrasjon og medarbeidere. Prosessen vil kreve tid. Når politisk vedtak om omgjøring er fattet, må det gjennomføres individuelle samtaler med brukere, pårørende og det kreves nye kartlegginger og det skal fattes nye vedtak. De som er langtidsboere på sykehjem i dag har et vedtak som ikke uten videre kan omgjøres, derfor kan ikke brukere skrives ut fra sykehjem mot sin vilje. Informasjonen som blir gitt og holdningene som skapes er avgjørende for tempoet i prosessen.

Notodden eldreråd

Til Notodden kommunestyre
v/ordfører Lise Wiik

5

NOTODDEN KOMMUNE		
Ansøknr.	Løpsnr.	Dok.nr.
09/1410	1812/10	
23 FEB. 2010		
Ark.kode P	131 G 00	
Ark.kode S		
Saksnr.	Ark. ORD	Saksber. LISWI
Klassifisering	Gradering	

Kopi: Seksjonleder helse/omsorg
- formannschaftssekt.
HSU

Notodden eldreråd ønsker å presisere følgende angående forslaget til omgjøring av sykehjems plasser til omsorgsplasser:

Eldrerådet er prinsipielt for at sykehjem primært skal være behandlings- og rehabiliteringstilbud, og at botilbud fortrinnsvis skal gis som heldøgnsbemanna omsorgsbolig, men er "skeptisk til en ensidig avhjemling av institusjonene, dersom dette grepet ikke også har et kvalitativt perspektiv og en kvalitetsforbedring som hensikt", for å låne ord fra RO-senterets vurdering. Det viktigste for Notodden kommune synes i nåværende situasjon dessverre å være innsparing.

Eldrerådet kan likevel støtte en gradvis "avhjemling" med følgende forbehold:

1. at beboere og pårørende får god informasjon i god tid
2. at overføring fra sykehjem til omsorgshjem bare må skje med samtykke og faglig begrunnelse
3. at det må foreligge en kvalitetsforbedring
4. at man beholder samme bemanning som i dag
5. at husleie står i forhold til bostandard. Eldrerådet kan ikke akseptere at det skal betales mer for et lite, gammelt rom på Haugmotun enn for et større og nyere rom på Teletunet.

Vi ønsker også å påpeke at det kommunen trenger aller mest nå, er flere korttids plasser med styrket pleie-, fysio- og ergoterapiressurser, og ber om at eventuelle innsparinger blir brukt til dette og til å styrke hjemmetjenestene.

Notodden 15.02.10

For Notodden eldreråd

Ingrid Rodahl (sign.)
(leder)

Kopi: Helse- og sosialutvalget

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 18/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
3/10	Helse- og sosialutvalget	02.03.2010
18/10	Kommunestyret	11.03.2010

Saksbehandler: Anne Grete Rønningsdalen   Arkivsaksnr: 08/949
Arkivkode: G21 &85

**AVTALE OM INTERKOMMUNALT VERTSKOMMUNESAMARBEID
OM LEGEVAKT**

Helse- og sosialutvalgets innstilling til kommunestyret:

Det inngås avtale om interkommunalt vertskommunesamarbeid om legevakt der Notodden kommune er vertskommune. Samarbeidet inngås mellom kommunene Hjartdal, Bø, Sauherad, Seljord, Kviteseid og Notodden.
Rådmannen får fullmakt til å inngå endelig avtale som omfatter faglige og økonomiske sider ved samarbeidet.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til helse- og sosialutvalget:

Det inngås avtale om interkommunalt vertskommunesamarbeid om legevakt der Notodden kommune er vertskommune. Samarbeidet inngås mellom kommunene Hjartdal, Bø, Sauherad, Seljord, Kviteseid og Notodden.

Rådmannen får fullmakt til å inngå endelig avtale som omfatter faglige og økonomiske sider ved samarbeidet.

Notodden kommune, 19.02.2010

Magnus Mathisen
rådmann

Anne Grete Rønningsdalen
seksjonsleder

Helse- og sosialutvalget i møte 02.03.2010:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. Utkast til vertskommuneavtale- interkommunal legevakt

Vedlegg:

1. Utkast til vertskommuneavtale- interkommunal legevakt

Sammendrag:

Notodden kommune har i flere år hatt et samarbeid med Notodden sykehus (i dag Telemark sykehus, klinikk Notodden/Rjukan heretter ST-N) om kjøp av legevaktstjenester. Sykehuset stiller med hjelpepersonell og drift, mens kommunen stiller med leger i vakt. I dette samarbeidet har også kommunene Bø, Sauherad, Hjartdal, Kviteseid og Seljord deltatt. Kommunene har i dag ulike tilknytningsformer til legevakta, og har separate avtaler med sykehuset og står derfor som separate parter i samhandlingen med sykehuset. De ulike tilknytningsformene og avtalene gjør legevakta sårbar, og i rapport fra helsetilsynet stilles det spørsmål det ved om dette kan bidra til økt fare for svikt. Dette har ført til at rådmennene i de deltagende kommuner har ønsket å se på andre samarbeidsformer og mer permanente løsninger. Det foreslås derfor å inngå en interkommunal vertskommuneavtale der Notodden påtar seg rollen som vertskommune.

Bakgrunn for saken:

Notodden og nabokommunene har i ca 9 år samarbeidet om legevakt med ST-N. Sykehuset har separate avtaler med hver enkelt kommune, og det har aldri vært etablert en felles helhetlig administrasjon av kommunenes kjøp av tjenester fra sykehuset. Når ingen har hatt et helhetlig overordnet ansvar, har oppfølging av avtalen og legevaktstjenestene blitt fragmentert, og oversikten vanskelig. Dette har vært påpekt av helsetilsynet som et mulig kvalitetsproblem. Samtidig har hver enkelt kommune stått fritt til å føre egne forhandlinger om pris og varighet på avtalen. Det har gjort at det ved hver budsjettbehandling har vært usikkerhet om kostnadene på legevakt. Sykehuset har operert med en fast pris, og konsekvensen ved at en eller flere kommuner velger andre tilknytningsformer eller annen lokalisering vil være en økning i pris for de gjenværende kommunene i samarbeidet. Det er fastsatt lavere pris for noen kommuner som svar på at de sa opp sine avtaler.

Saksopplysninger:

ST-N har i dag inngått avtaler 6 separate med kommunene om legevakt. Kommunene Hjartdal og Notodden har felles legevakt med lege tilgjengelig fra 15.30 – 08.00 på hverdager, og på dagtid i helger. I tiden 15.30-23.00 kjøper Bø og Sauherad telefonvakt ved legevaktsentralen. Det formidles kontakt med lege i den aktuelle kommune ved behov for legevakt. Legene yter legevaktstjeneste på legekantor i Bø/Sauherad. Kviteseid og Seljord har egen ordning på kveld.

På natt har alle kommunene felles legevaktsentral og stasjonær legevakt på ST-N. Seljord og Kviteseid får dette til en lavere pris enn de øvrige kommunene.

I april -09 sa kommunene Bø og Sauherad opp sine avtaler med sykehuset. Hvis disse to kommunene går ut av samarbeidet vil det føre til betydelig kostnadsøkning for de gjenværende kommunene i samarbeidet. Derfor tok Notodden kommune et initiativ overfor samarbeidskommunene og initierte et arbeid med å finne en felles permanent struktur på legevaktsordningen for kommunene. Rådmennene i samarbeidskommunene nedsatte en arbeidsgruppe som har utarbeidet et forslag til framtidig organisering.

Forslaget innebærer en løsning der Bø og Sauherad får samme ordning som Hjartdal/Notodden har i dag; dvs. felles legevakt med lege tilgjengelig fra kl. 15.30 til 08.00 på hverdager og på dagtid i helger.

Seljord og Kviteseid fortsetter med egen ordning på kveld, men forutsettes å inngå som fullverdige medlemmer på natt, og betaler sin del av disse kostnadene.

Som resultat av dette foreslås det etablering av en administrativ vertskommunemodell med Notodden som vertskommune. Delegasjonen skjer ved at de respektive kommunestyre gir instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i Notodden kommune.

Dette innebærer at de samarbeidende kommuner avgir myndighet til Notodden i saker som omhandler legevakt. Dermed kan Notodden opptre på vegne av alle kommunene i samhandling med sykehuset i disse sakene. Det er i tillegg foreslått en mer permanent ordning der det er tydelige forpliktelser knyttet til avtaleforholdet og evt. oppsigelse i avtaleperioden.

I praksis har det vist seg at sykehuset henvender seg til Notodden kommune i administrative og faglige spørsmål siden dette er den største og sykehusets nærmeste kommune. Ved å formalisere dette kan det etableres ryddigere forhold, og en får en mer robust ordning. Notodden har i dag ingen formell myndighet til å opptre på vegne av de andre kommunene, og det gjør det vanskelig å fatte raske og gode beslutninger når dette er nødvendig. I praksis betyr dette økte administrative kostnader både for sykehuset og Notodden kommune.

Det er forventet ny forskrift på legevaktsområdet etter at forslaget til nasjonal handlingsplan for legevakt ble lagt fram. Handlingsplanen skisserer behov for en del endringer i forhold til dagens situasjon:

- Kommunene skal organisere seg i legevaktsdistrikt som gjør det mulig å drive legevakt i form av veldrevne legevaktstasjoner, med profesjonell faglig og administrativ ledelse, med samme kvalitetskrav til internkontrollsystemer som i andre etater og organisasjoner.
- Hvert distrikt skal ha sin egen legevaktsentral lokalisert sammen med legevakten.
- Nedslagsfeltet skal være 30000 – 100000 innbyggere.
- Et legevaktdistrikt skal alltid være likt definert, uavhengig av dag og tid på døgnet.
- Distriktet skal ha en eller flere faste, godt utstyrte legevaktstasjoner i egne lokaler, med kvalifiserte leger i tilstedevakt.
- Utover lege skal kvalifisert helsepersonell være tilstede hele døgnet.
- Legen skal aldri arbeide alene, og skal ha tilgang til transport (legevaktbil med medisinsk utstyr, registrert som utrykningskjøretøy) med sjåfør med relevant utdanning for utrykning og sykebesøk.

Hensikten i nasjonal handlingsplan er å sikre at kvaliteten på legevaktstjenester blir lik i hele landet. Dette skal bidra til å sikre høyt kompetente legevaktstjenester som samtidig skal kunne ha en stabil og forutsigbar bemanning. Hvis kommunene nå samlet inngår i et forpliktende samarbeid, vil kravene i den nye forskriften kunne være ivaretatt den dagen den evt. blir vedtatt. Uten dette samarbeidet vil en måtte gå inn i en ny prosess med sikte på å finne andre løsninger.

Innvendingene mot å etablere ny ordning kan forstås ut fra at det er meningsfylt å ha lokalt forankret legevakt. Dagens ordning representerer et godt tilbud til mange av pasientene i de mindre kommunene, og telefonformidlingen er ikke noe problem. Nåværende ordning oppleves trygg kvalitativt tilfredsstillende både av pasienter og leger, og utfordringen med økte avstander og ukjente leger kan oppleves problematisk.

UTKAST TIL VERTSKOMMUNEAVTALE - INTERKOM. LEGEDEVAKT

Utkast til avtale om administrativt vertskommunesamarbeid om legevakt mellom Bø, Hjartdal, Kviteseid, Notodden, Sauherad og Seljord kommuner

Det inngås avtale om et administrativt vertskommunesamarbeid etter § 28b i kommuneloven i saker som omhandles av kommunehelsetjenestelovens §1-3, 2. ledd, pkt 2 –legevaktsordning med tilhørende forskrift (Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus; 2005-03-18 nr. 252).

Avtalen inngås mellom kommunene Bø, Hjartdal, Notodden og Sauherad om legevaktsamarbeid på kveld, helg og natt. Kommunene Kviteseid og Seljord deltar på natt. Notodden kommune påtar seg ansvar som vertskommune. Delegasjonen skjer ved at de respektive kommunestyre gir instruks til egen rådmann om delegasjon til rådmann i Notodden kommune om å sørge for en forsvarlig akuttmedisinsk beredskap i samarbeidskommunene gjennom å sørge for drift av kommunal legevakt.

Kommunene Bø, Sauherad Hjartdal og Notodden vil i det nye samarbeidet ha felles legevakt på kveld og natt (kl. 15.30–08.00) og helg (08.00-08.00). Kviteseid og Seljord deltar i nattlegevaktsamarbeidet (23.00 – 08.00) alle dager. Daglegevakt på hverdager (08.00-15.30) organiseres av den enkelte kommune. Notodden kommune som vertskommune vil ivareta nødvendig samarbeid med Sykehuset Telemark, klinikk Notodden for å sikre god drift og kvalitet på legevakta.

Spesifikasjon av delegasjon

Hver enkelt kommune i samarbeidet delegerer myndighet til Notodden kommune som vertskommune å fatte nødvendige administrative vedtak som angår drift av kvelds- og nattlegevakt. Samarbeidskommunene skal underrettes skriftlig om vedtak som treffes i vertskommunen – herunder investeringer, bemanning, rutiner klagesaker. Ved endringer som omfatter struktur og vesentlige økonomiske endringer skal dette drøftes med samarbeidskommunene. Ved behov for å treffe vedtak i prinsipielle saker kreves enstemmighet hos kommunene (jfr. kommuneloven § 28 b nr 1).

Vertskommunen ivaretar kontakten med Sykehuset Telemark, klinikk Notodden og opptre på vegne av samarbeidskommunene. Vertskommunen kan inngå avtaler på vegne av kommunene av ikke-prinsipiell karakter. Dette gjelder spesielt faglig/administrative saker der raske vedtak kan være nødvendige.

Tidspunkt for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet

Avtalen gjøres gjeldende fra det tidspunkt alle samarbeidskommunene har undertegnet avtalen. Dette skal skje innen 01.07.10. Fra tidspunkt for undertegnelsen vil deltakerkommunene ha plikt til å utstede nødvendige delegasjoner.

Notodden kommune som vertskommune underretter fylkesmannen om etablering av samarbeidet.

Kommunene skal oppgi kontaktperson for samarbeidet til vertskommunen.

Kommunene skal informere vertskommunen når det skjer endringer i legehjemler (vakanser, nylitsetninger, permisjoner og lignende).

Økonomisk oppgjør

- A) Kostnadene som faktureres kommunen fra Sykehuset Telemark, klinikk Notodden/Rjukan for hjelpepersonell og drift fordeles etter en ordning der 30 % av totalutgiftene dekkes med lik fordeling mellom kommunene, de resterende 70 % fordeles etter innbyggertall pr 31.12 året før budsjettåret. For kommunene som kun deltar i nattevaktssamarbeidet fordeles kostnadene for nattlegevakt etter samme prinsipp.
- B) Legelønn og beredskapsgodtgjørelse samt utgifter til legevaktssjef og vertskommunens administrasjon faktureres kommunene etter innbyggertall. For kommunene som kun deltar i nattevaktssamarbeidet fordeles kostnadene etter samme prinsipp.

Budsjettforlag med gjeldende kostnad og fordeling vedlegges.

Utstyr som er nødvendig for å sikre drift eies av kommunene i fellesskap. Ved oppløsning av samarbeidet fordeles utstyr mellom kommunene etter innbyggertall.

Vertskommune v. rådmann opptrer som kommunenes representant i økonomiske forhandlinger med Sykehuset Telemark, klinikk Notodden/Rjukan. Vertskommunen forhandler om pris i forbindelse med budsjettbehandling i kommunene. Uttalelser fra samarbeidskommunene skal innhentes på forhånd.

Vertskommunen skal utarbeide årsmelding og regnskap for driften.

Vertskommunen fastsetter budsjett innenfor de rammene kommunene er enige om å samarbeid innenfor. Budsjettforslag sendes samarbeidskommunene innen 01.10 hvert år.

Vertskommunen fakturerer samarbeidskommunene 2 ganger pr. år med betalingsfrist 01.07 og 31.12.

Uttreden og avvikling av samarbeidet.

Samarbeidsavtalen mellom kommunene inngås med en varighet på 5 år med rett til fornyelse for ny 5-årsperiode. Avtalen kan tidligst sies opp etter 3 år, med uttreden etter 4 år.

Oppsigelse ved utgangen av 5-årsperioden kan skje med ett års varsel. Ved fornyelse av avtalen skal kommunene inviteres til møte for gjennomgang og revisjon av avtalen. Hvis en eller flere av kommunene trer ut av samarbeidet ansees hele vertskommunesamarbeidet for avviklet fra det tidspunkt deltakerforholdene er endret. Dersom alle deltakerne i samarbeidet er enige om det, kan samarbeidet oppløses med øyeblikkelig virkning.

Kommuner som har gått ut av samarbeidet og ønsker å tre inn igjen skal betale et engangsbeløp tilsvarende ett års medlemskap. Nye kommuner som velger å tre inn i samarbeidet skal betale et engangsbeløp etter forhandlinger.

Spesielle vilkår for kommunene Kviteseid og Seljord

Kommunene Kviteseid og Seljord deltar i kun i nattlegevakt. Disse kommunene deler kostnadene ved nattlegevakt etter same prinsipp som de andre kommunene i samarbeidet. Seljord og Kviteseid deltar ikke med leger i vakt samarbeidet, for øvrig gjelder de samme vilkårene for å delta i samarbeidet også for disse kommunene. Dersom det oppstår vanskeligheter med å dekke vaktene kan dette spørsmålet tas opp i samarbeidsutvalget.

Samarbeidsutvalg

Det opprettes et samarbeidsutvalg bestående av helsesjefer i de samarbeidende kommuner. Det avholdes minimum to årlige møter mellom kommunene i forbindelse med budsjett og budsjettrevisjon. Sykehuset skal inviteres til å delta på ett av de årlige møtene i samarbeidsutvalget. Samarbeidsutvalget skal evaluere samarbeidet årlig. Vertskommunen står for innkalling til samarbeidsutvalget. Samarbeidsutvalget har uttalelsesrett.

Forholdet til samhandlingsreformen

Hvis avtalen skulle komme i konflikt med samhandlingsreformen skal de deler av avtalen dette gjelder revideres. Hvis alle kommunene er enige om det skal avtalen reforhandles dersom samhandlingsreformen på en vesentlig måte påvirker rammebetingelsene, eller på øvrige måter endrer grunnlaget for samarbeidet.

Klagebehandling

Klagesaksbehandling skjer i henhold til Notodden kommunes reglement for klagesaker på kommunehelseområdet.

Administrasjonen i vertskommunen er underinstans i klagesaker. Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken.

I saker der vertskommunen finner det hensiktsmessig, skal likevel aktuell samarbeidskommune uttale seg.

Tvistebestemmelser

Dersom partene i samarbeidet tvistes og ikke kommer til enighet er Aust-Telemark tingrett verneting.

.....kommune
v/ordfører

.....

Vedlegg:
Budsjett og fordelingsnøkkel

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 19/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
19/10	Kommunestyret	11.03.2010

Saksbehandler: Jan Erik Søhol

Arkivsaksnr: 10/245
Arkivkode: 033 F4

UNGDOMSDEMOKRATISK ORGAN

Rådmannens innstilling til kommunestyret:

Det opprettes UNGDOMSRÅD med elevrepresentanter fra Notodden kommunes grunnskoler og Notodden videregående skole fra skolestart høsten 2010 som beskrevet i saken.

Notodden kommune, 24.02.2010

**Magnus Mathisen
rådmann**

**Jan Erik Søhol
seksjonsleder**

Notodden kommune oppnevner en veileder for ungdomsrådet som får ansvar for å legge til rette for at ungdomsrådet fungerer godt. Veileder bør ha kunnskap og erfaring i arbeid med ungdom, og være godt kjent med hvordan elevrådene fungerer i skolen. Veileder skal gi ungdomsrådet relevant informasjon om aktuelle saker hvor ungdom blir berørt.

Saker i ungdomsrådet

Ungdomsrådet skal ta opp saker som er relevante for barn og ungdom.

Ungdomsrådet kan ta opp egne saker, eller ta opp saker som kommer fra elevråd, lag og organisasjoner.

Administrasjon og politisk ledelse bør bruke ungdomsrådet som høringsinstans i saker som angår ungdom.

Ungdomsrådet kan be ordfører sette saker på politisk dagsorden.

Økonomi

Det er for 2010 budsjettet med kr 50.000,- til tiltaket. Kostnader til drift av ungdomsrådet vil knytte seg til veileder, og vil beløpe seg til ca 20.000,- pr år. Det resterende beløpet kan ungdomsrådet fordele til ulike formål.

Konklusjon

Det opprettes ungdomsråd med elevrepresentanter fra Notodden kommunes grunnskoler og Notodden videregående skole fra skolestart høsten 2010.

Saksutredning:

Bakgrunn for saken

Vedtak i kommunestyresak 65/07 budsjett og økonomiplan:

Med bakgrunn i tidligere vedtak i kommunestyret og det nylig vedtatte delegasjonsreglementet ønskes det etablering og gjennomføring av aktive demokratiske organ hvor barn og unge i Notodden kommune får rett og mulighet til å utøve reell innflytelse på saker som behandles i kommunen. Dette bør være i gang innen utgangen av mars 2008 og være et tverrsektorielt samarbeid mellom Ungdommens Hus og grunnskolen.

Det ble i 2008 etablert en prosjektgruppe ” *Gi barn og unge en stemme- et løft for Notodden*” bestående av barn og unges representant, entreprenørskapskoordinator, ungdomsleder, barnehagerepresentant og SLT-koordinator.

Denne gruppa koordinerte arbeidet fram til to barne- og ungdomskonferanser.

Den første ble arrangert 29. januar 2009. Den ble kalt ”*Vi vil og vi vil - og vi får det til*”, omtrent 80 barn og unge deltok. Målet med denne konferansen var å bevisstgjøre barn og unge på hvordan man kunne nå inn på arenaer hvor beslutninger tas.

Den andre konferansen ble arrangert på Ungdommens Hus 29. oktober 2009 og ble kalt ”*Nok snakk - mer handling*”. 55 barn og unge deltok. Målet med denne konferansen var å lage en modell for et ungdomsråd med bakgrunn i kommunestyrevedtaket i sak 65/07.

Konferansen kom frem til at et ungdomsråd bør bestå av representanter fra 7. klasse til videregående skole. Rådet bør settes sammen av elevrådsrepresentanter fra skolene, som velges for ett år av gangen. Rådet bør bestå av leder, nestleder og styremedlemmer.

Ungdomsrådet bør ha månedlige møter og få støtte fra en sekretær oppnevnt av Notodden kommune.

I kommunestyresak 77/09 - *Budsjett 2010 og økonomiplan 2010-2013* - ble det avsatt kr 50.000,- til ungdomsdemokratisk organ.

Organisering av ungdomsdemokratisk organ

Det forarbeidet som er gjort på ungdomskonferansen 29. oktober 2009 legges til grunn for saken.

Ungdomsdemokratisk organ får navnet *UNGDOMSRÅD*. Rådet blir representert med en elevrådsrepresentant fra hver grunnskole og 2 fra videregående skole (yrkesfag og studiespesialisering). Hver representant har vara fra egen skole, vara møter kun ved forfall. Ungdomsrådet vil få 14 representanter.

Medlemmene av ungdomsrådet velges for ett skoleår. Medlemmene til ungdomsrådet skal være valgt innen utgangen av september hvert år.

Ungdomsrådet velger selv leder og nestleder. De resterende blir styremedlemmer.

Ungdomsrådet møtes 4 - 6 ganger pr. skoleår.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 20/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
20/10	Kommunestyret	11.03.2010

Saksbehandler: Anne Sønstebø

Arkivsaksnr: 10/203
Arkivkode: 033 &29

**ÅPEN SPØRRETID I NOTODDEN KOMMUNESTYRE
INNFØRING AV PRØVEORDNING I ETT ÅR**

Rådmannens innstilling til kommunestyret:

Det innføres ”Åpen spørretime” i Notodden kommunestyre basert på retningslinjene fra Øvre Eiker.

Ordningen innføres som en prøveordning og evalueres etter ett år.

Notodden kommune, 18.02.2010

**Magnus Mathisen
rådmann**

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. Samlet saksframstilling fra sak 26/06 i Notodden kommunestyre 22.06.2006 –
Interpellasjon – Åpen spørretime
2. Retningslinjer fra Øvre Eiker
3. Notat og retningslinjer fra tidligere ordning i Notodden (fra 1992)

Vedlegg:

1. Retningslinjer fra Øvre Eiker

Bakgrunn for saken:

Bakgrunnen for saken er interpellasjon framsatt av kommunestyrerepresentant Torgeir Fossli fra Venstre 22.06.2006 – se samlet saksframstilling utlagt i saken.

Ordførerens svar på interpellasjonen:

Jeg vil be rådmann om å utrede og innhente erfaring fra egen og andre kommuner med åpen spørretime.

Utredningen bør så inneholde betraktninger om hva dette vil medføre av merbelastning - både økonomisk og administrativt arbeid - samt betydningen av informasjon gjennom åpen spørretime.

Rådmannens vurderinger vil bli forelagt til drøftelse i kommunestyret i løpet av høsten 2006.

Saksopplysninger:

Øvre Eiker kommune har mange års erfaring med ordningen. Åpen spørretime gir kommunens innbyggere mulighet til å stille åpne spørsmål til og få åpne svar fra ordfører på vegne av de folkevalgte.

Svaret kopieres opp og distribueres spørsmålsstiller og kommunestyrets medlemmer innen møtestart.

I Øvre Eiker kommune gis spørsmålsstiller anledning til kort å kommentere spørsmålet før ordfører leser svaret fra talerstolen. Deretter gis spørsmålsstiller anledning til også kort å kommentere svaret.

Vurdering:

For at ordningen skal kunne praktiseres uten for stor ekstrabelastning for administrasjon/ordfører i å fremskaffe svar, er fristen satt til 2 dager før et kommunestyremøte.

Åpen spørretime vurderes som et viktig demokratisk supplement til ordningen med interpellasjoner, og har tilsvarende ressursmessige konsekvenser.

Utdrag av retningslinjene som gjelder i Øvre Eiker kommune

2. SPØRRETIDEN FOR INNBYGGERNE

2.1. SPØRRETIDEN.

2.1.1. For å bedre kontakten mellom innbyggerne og kommunen/de folkevalgte, etableres en ordning med spørretime for innbyggerne. Spørretimen er åpen for alle. Det er også anledning til å sende inn skriftlig spørsmål på forhånd. Dersom svar ønskes i samme møte, må spørsmål innleveres skriftlig på forhånd.

2.1.2. Spørretimen legges fortrinnsvis umiddelbart før, eventuelt umiddelbart etter et kommunestyremøte. Ordføreren avgjør dette i hvert tilfelle. Spørretimen annonseres i god tid i forveien i media og gjennom egne informasjonstiltak i kommunen. Spørretimen ledes av, og spørsmålene besvares til vanlig, av ordføreren.

2.2. HØRINGER.

2.2.1. I arbeid med saker som berører grupper av innbyggerne eller alle innbyggerne, kan det gjennomføres høringer for å informere, og registrere meninger/oppfatninger om sentrale spørsmål og problemstillinger som saken reiser. Høringer er rådgivende for de folkevalgte.

3.2.2. Det besluttes med vanlig flertall om høringer skal holdes og hvem som skal anmodes om å møte. De som bes om å møte skal varsles i god tid om hvilken sak som ønskes belyst og hvilke sakspapirer som foreligger. Det er frivillig å møte til høring. De som deltar i åpne høringer må ikke røpe taushetsbelagte opplysninger. Etter søknad dekkes nødvendige utgifter for personer som deltar.

Høringer er åpne for alle, med mindre det skal omhandle taushetsbelagte opplysninger. Høringer annonseres i god tid i forveien gjennom media, kommunens egne informasjonstiltak eller ved brev eller annen direkte henvendelse til de enkelte berørte husstander, grupper av innbyggere e.a.

Høringen gjennomføres ved at ordfører/komiteleder er ordstyrer og innledningsvis orienterer om temaet for høringen og de prosedyrer som gjelder. Før utspørringen starter skal de som er bedt om å komme få mulighet til å gi sin versjon av saken. Utspørringen innledes med at saksordfører stiller sine spørsmål. Deretter får de øvrige medlemmer ordet til spørsmål. Det kan åpnes for korte og direkte oppfølgingsspørsmål fra alle medlemmene. Meningsutveksling mellom medlemmene bør ikke finne sted under høringen og medlemmene skal ikke kommentere de svar som gis, annet enn der dette inngår som en naturlig del av et oppfølgingsspørsmål.

Det er samme frist for innbyggere som for folkevalgte. Dvs 2 dager før et kommunestyremøte. Praktisk så kommer spørsmålet til ordfører (politisk sekretariat) som videresender det til rådmannen for besvarelse med en frist som er dagen før kommunestyrets møte. Kommunestyrets medlemmer får spørsmål og svar i forkant av kommunestyrets møte. Det samme gjelder spørsmålsstillere.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 21/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
13/10	Formannskapet	04.03.2010
21/10	Kommunestyret	11.03.2010

Saksbehandler: Tom Hjorth

Arkivsaksnr: 09/1443

Arkivkode: 037

EIERSKAPSMELDING - POLITIKK OG STRATEGI

Formannskapetets innstilling til kommunestyret:

----- ettersendes – evt. deles ut direkte i møtet -----

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til formannskapet:

Det opprettes et arbeidsutvalg bestående av en representant fra hvert av partiene i kommunestyret. I tillegg skal rådmannen være representert i utvalget. Utvalget har som mandat å utarbeide et forslag til eierskapsmelding for Notodden kommune. Forslaget legges fram for kommunestyret til behandling innen ett år.

Notodden kommune, den 22.02.2010

Magnus Mathisen
rådmann

Formannskapet i møte 04.03.2010:

Saksutredning:

Bakgrunn for saken

Det vises til ordførerens svar i kommunestyresak 21/08 på grunnlagt spørsmål vedr. god virksomhetsstyring av kommunale selskaper. I pkt. 1 ble det bl.a. svart at utarbeidelse av en eierskapsmelding ville være en hensiktsmessig oppfølging av tidligere vedtak vedr. god virksomhetsstyring av kommunale selskaper. Dette arbeidet har imidlertid blitt forsinket av ulike årsaker. Rådmannen ønsker derfor nå å legge fram til diskusjon og vedtak et forslag til prosess for utarbeidelse av en eierskapsmelding for Notodden kommune.

Saksopplysninger

En kommune har stor frihet til å organisere tjenestene slik den finner det hensiktsmessig enten som del av kommunen som juridisk person eller gjennom etablering av selvstendige rettssubjekter. Notodden kommune har således i dag eierandeler i flere selskaper.

Utarbeidelse av kommunale eierstrategier for disse selskapene er viktig for å sikre styring og kontroll i henhold til politiske prioriteringer. Kommunen forvalter store verdier gjennom sine selskaper. For at verdiene skal forvaltes på best mulig måte, er det behov for overordnede strategier og retningslinjer. Det er viktig at kommunen som eier avklarer sitt forhold til selskapene og definerer sine forventninger. Utøvelsen av eierskapet har direkte konsekvenser for virksomhetenes disponeringer og resultater.

Politikerne har som en primær oppgave å legge forholdene til rette for god og effektiv kommunal drift til beste for innbyggerne. Det er ønskelig å utforme en strategi som gir politikerne et styringsverktøy i overensstemmelse med målsettingen for kommunens selskaper.

Selskapsorganisering innebærer at man gir slipp på den tradisjonelle formen for forvaltningsstyring, og det kan være en utfordring å være bevisst på hva den nye rollen innebærer. Manglende oversikt og kunnskaper om kommunens selskapsorganisering og ulike organisasjonsformer kan resultere i en passiv eierskapsrolle.

Vurdering

Rådmannen mener at det nå bør gjennomføres en prosess for kommunalt eierskap som legger grunnlaget for utarbeidelse av en eierskapsmelding for de selskaper hvor Notodden kommune har eierinteresser. Kommunen må gjennomgå de selskapene vi er eiere i, og utarbeide en strategi for hva vi vil med kommunens eierposisjoner i disse selskapene. Kommunen må som eier ha et aktivt forhold til sitt eierskap.

Det er et viktig spørsmål hvordan kommunen som eier skal forholde seg til selskapene, og hvordan kommunen skal opptre og legge til rette for å sikre at selskapet drives i tråd med eiers, dvs. kommunestyrets, prioriteringer og mål. Det er viktig å være klar over at dette er en problemstilling som gjelder alle selskaper hvor kommunen har eierinteresser, og ikke bare selskaper som driver innenfor det kommunale ansvarsfelt, eller selskaper hvor man deltar av strategiske og regionale årsaker. Problemstillingen er like viktig for andre typer selskaper hvor det forretningsmessige og det kommersielle elementet klart er til stede. Kommunestyret har et

overordnet ansvar for å sikre at kommunens ressurser blir disponert på en slik måte at det samlede resultatet er så godt som mulig og til beste for kommunens innbyggere. I den forbindelse vil det være hensiktsmessig å skille mellom eierskapspolitikk, og eierstrategi.

Eierskapspolitikk er de overordnede premisser som kommunen legger til grunn for forvaltningen av sine selskaper og eierandeler. Dette innebærer hvilke systemer, retningslinjer og rutiner kommunen skal ha for utøvelse av sitt eierskap. Dette kan bl.a. omfatte rutiner for rapportering, premisser for valg av styremedlemmer, premisser for valg av selskapsorganisering, premisser for utøvelse av eierskap osv. Dette er et rammeverk for eierstyring som det vil være fordel at det er bred politisk tilslutning til.

Eierstrategi vil omfatte de prioriteringer og tiltak kommunen har overfor de ulike selskapene for å sikre at de ivaretar de målene som eierne har satt.

Proessen videre

KS Eierforum har i 2008 og 2009 gjennomført en spørreundersøkelse i alle landets kommuner om status i arbeidet med utarbeidelse av kommunale eierskapsmeldinger. Telemarksforskning fikk i oppdrag å sammenstille resultatene, og gi kommentarer og vurderinger. De har gitt noen anbefalinger som kan ha betydning for hvor godt man lykkes med en prosess for utarbeidelse av eierskapsmeldinger:

1. Sørg for god forankring av prosessen.

I en innledende fase bør det være en bred politisk aksept og forståelse av behovet for å utarbeide en eierskapsmelding, og hva man vil oppnå med dette. Det er gode erfaringer med å arrangere et oppstartsseminar eller lignende med både politisk og administrativ deltakelse for å sikre en felles plattform for gjennomføring av prosessen.

2. Bruk god tid

Det er viktig å sette av god tid til prosessen, og at det legges opp til jevnlig dialog og informasjonsutveksling mellom politikere og administrasjon underveis i prosessen. Dette sikrer medvirkning, innflytelse, kompetansebygging, eierskap og legitimitet til prosessen, og resultatet man kommer fram til.

3. Sørg for nødvendig kompetanse

Utarbeidelse av eierskapsmelding stiller store krav til kompetanse. Dersom man skal formidle styrker og svakheter med ulike organisasjonsformer, forutsetter dette bl.a. god oversikt over de juridiske sidene knyttet til selskapsorganisering.

4. Skill mellom eierskapspolitikk og eierskapsstrategi

Det vil være nyttig å skille mellom eierskapspolitikk og eierskapsstrategi.

5. Etablér gode rutiner for evaluering og oppfølging

For å utøve et aktivt eierskap, er det viktig at det etableres klare rutiner for evaluering og oppfølging av eierskapsstrategiene. Det kan være hensiktsmessig at det settes av tid til en helhetlig gjennomgang og diskusjon slik at eierskap ikke bare kommer opp som en av mange saker på et kommunestyremøte.

Høsten 2009 ble et planlagt eierskapsseminar for Notodden kommune avlyst p.g.a. liten påmelding. Rådmannen foreslår at det opprettes et arbeidsutvalg med representanter fra alle partiene i kommunestyret som skal utarbeide en eierskapsmelding for kommunen. Rådmannen bør være med i dette arbeidet, og vil også stille med sekretær. Eierskapsmeldingen bør ha separate deler for eierskapspolitikk og eierstrategi. Eierskapsmeldingen legges fram for kommunestyret innen ett år.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 22/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
22/10	Kommunestyret	11.03.2010

Saksbehandler:	Tom Hjorth	Arkivsaksnr: 10/251
		Arkivkode: 007 U60

NOTODDEN SOM FAIRTRADE-KOMMUNE

Rådmannens innstilling til kommunestyret:

1. Notodden kommune støtter Fairtrade, og vil som første steg mot å bli Fairtrade-kommune servere Fairtrade-merket kaffe og te til sine ansatte og på politiske møter.
2. Det nedsettes en lokal styringsgruppe som har ansvar for å drive arbeidet med å oppnå status som Fairtrade-kommune.
Styringsgruppen bør ha bred deltakelse med representanter fra lag og organisasjoner, næringslivet og kommunen.
Fra kommunestyret velges.....
Rådmannen utpeker minst en deltaker fra administrasjonen, og inviterer andre aktuelle deltakere.

Notodden kommune, den 01.03.2010

**Magnus Mathisen
rådmann**

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. Diverse informasjonsmateriell om Fairtrade.

Vedlegg:

1. Kriterier for Fairtrade-kommuner.

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret har ved flere anledninger tidligere bedt om å få vurdert Notodden som Fairtrade-kommune.

Saksopplysninger:

Fairtrade er en internasjonal merkeordning som garanterer at småbønder og plantasjearbeidere i utviklingsland får tryggere arbeidsvilkår og bedre priser for sine produkter. I dag dekker merkeordningen både kaffe, te, ris, appelsinjuice, sjokolade, roser og bananer.

I Norge administreres ordningen av stiftelsen Fairtrade Max Havelaar Norge. Den drives som en non-profit stiftelse, og bak opprettelsen i 1997 sto tolv sentrale norske organisasjoner.

Fairtrade-merket garanterer at:

- Bøndene får en garantert minstepris, som dekker bærekraftige produksjonskostnader og levekostnader.
- Bøndene får direkte markedsadgang til vestlige markeder. Salg internasjonalt gir bedre pris enn salg til det nasjonale markedet.
- Bøndene kan få utbetalt inntil 60 % av kjøpesummen på forhånd. Dette gir dem mulighet til å investere i og forbedre produksjonen sin.
- Importører og produsentenes organisasjoner inngår en langsiktig avtale som er med på å gi produsentene bedre mulighet til å planlegge fremtiden.
- Bøndene produserer bærekraftig. De reduserer bruken av kjemikalier og bevarer naturressursene. Det økonomiske overskuddet brukes til å utvikle lokalsamfunnet.
- Tvangs- og barnarbeid finner ikke sted.
- Internasjonale arbeidsmiljøstandarder overholdes.
- Diskriminering som følge av kjønn, rase, og politisk tilhørighet finner ikke sted.

Hva er en Fairtrade-kommune?

Fairtrade-kommune er en utnevning for kommuner eller byer som jobber aktivt med å øke kjennskapen til og forbruket av Fairtrade-merkede produkter i sitt lokalmiljø. For å få status som Fairtrade-kommune må stedet nå en del grunnkriterier som er satt av Fairtrade Max Havelaar Norge. I tillegg må det også drives et kontinuerlig arbeid som fremmer merkeordningen for etikk og sosial ansvarlighet. Konseptet Fairtrade-kommune gir en ramme å arbeide innenfor når det gjelder etisk forbruk, og kan også fungere som et godt springbrett for andre initiativer innenfor miljø og rettferdighet.

Det er fem grunnleggende kriterier som må oppfylles for å få status som Fairtrade-kommune:

- Det må dannes en lokal styringsgruppe som har ansvaret for å drive arbeidet fremover. Styringsgruppen kan bestå av hvem som helst i kommunen - jo større bredde jo bedre, men det må være minst én representant fra kommunen.
- Kommunestyret må gjøre et vedtak om at de ønsker status som Fairtrade-kommune, og at den kaffen som serveres i den sentrale forvaltningen skal være Fairtrade-merket.
- Et utvalg av Fairtrade-merkede produkter må være tilgjengelig for forbrukere i lokale butikker og serveringssteder. For Notodden innebærer det at det må være et totalt utvalg av minst 25 Fairtrade-merkede produkter fordelt på minst 3 butikker. Minst 3 kafeer, restauranter, hoteller eller puber skal servere Fairtrade-merket kaffe, og minst ett annet Fairtrade-merket produkt.
- Fairtrade-merkede produkter må benyttes i et visst antall lokale bedrifter, skoler, kirker eller lignende. (For Notoddens vedkommende må minst 10 arbeidsplasser med til sammen minst 80 ansatte konsumere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt. Minst 4 av arbeidsplassene skal være private.
- Det skal drives et aktivt informasjonsarbeid i kommunen.

Etter at kommunen har blitt en Fairtrade-kommune, er det krav til kontinuerlig forbedring, se vedlegg.

Ifølge nettsidene til Fairtrade Max Havelaar Norge (www.maxhavelaar.no), som mesteparten av opplysningene er hentet fra, er det nå 22 Fairtrade-kommuner i Norge, bl.a. Kongsberg og Kragerø. Mange andre kommuner arbeider dessuten for/vurderer å bli Fairtrade-by/kommune, bl.a. Skien og Porsgrunn

Vurdering:

Prisnivået på Fairtrade-produkter er noe høyere enn prisen for den kaffe og te kommunen kjøper i dag. Det å bli Fairtrade-kommune vil derfor ha noe økonomisk konsekvens, men den antas å være temmelig marginal. Ved å kjøpe Fairtrade-produkter er vi sikre på at varene er produsert bærekraftig, at produsenten får en garantert minstepris, og at internasjonale arbeidsmiljøstandarder overholdes.

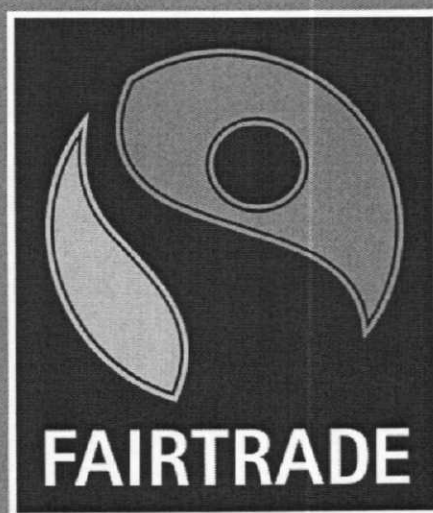
I Notodden kommunes anskaffelsesreglement vedtatt av rådmannen 01.10.2009 er det i Del II en overordnet policy for miljøeffektive innkjøp: For å minske presset på miljøet og ivareta hensynet til framtidige generasjoner, skal kommunens innkjøp gjøres mest mulig miljøeffektivt, hvilket betyr høyest mulig verdiskapning med minst mulig miljøbelastning. I Del III er det fastsatt etiske retningslinjer for anskaffelsesprosessen.

For å kunne gjennomføre arbeidet med å bli en Fairtrade-kommune er det nødvendig å ha en entusiastisk lokal styringsgruppe. Denne gruppa skal ha ansvaret for å drive arbeidet framover i kommunen, samt være kontaktleddet med Max Havelaar Norge. Det vil være en stor fordel om gruppa består av en blanding av representanter fra kommunen, det sivile samfunnet og næringslivet slik at en får et samarbeid som representerer en stor bredde i lokalsamfunnet. Siden initiativet til saken har kommet fra politisk hold, finner rådmannen det naturlig at det oppnevnes politiker(e) til arbeidsgruppa.

Rådmannen anbefaler derfor at kommunestyret vedtar at Notodden kommune skal arbeide for å få status som en Fairtrade-kommune, i første omgang ved at det kjøpes inn og serveres Fairtrade-merket kaffe og te, og ved å oppnevne politisk(e) representant(er) til en lokal styringsgruppe for å drive arbeidet videre.

Kriterier for Fairtrade-kommuner

Sammen skaper vi gode historier

Stiftelsen Fairtrade Max Havelaar Norge
Storgata 11
0155 OSLO
Tlf: 23 01 03 30
Faks: 23 01 03 31
E-post: info@fairtrade.no
Hjemmeside: www.fairtrade.no

Kriterier for Fairtrade-kommuner

Følgende kriterier må oppfylles for å oppnå status som Fairtrade-kommune:

1. Dannelse av en styringsgruppe

- En lokal styringsgruppe nedsettes for å sikre at arbeidet med prosjektet drives fremover og kontrollere at kriteriene blir overholdt.
- Styringsgruppa bør speile et bredt mangfold i kommunen, med representanter fra ideell sektor, bedrifter, politikere og kommunalt ansatte. Minst en representant fra kommunen skal være del av gruppa.
- Det skal utnevnes to kontaktpersoner til Fairtrade Norge (Leder av styringsgruppa, og en representant fra kommunen). Vedkommende viderefremidler informasjon mellom styringsgruppa og Fairtrade Norge.
- Statusen som Fairtrade-kommune skal fornyes hvert år. Styringsgruppa plikter derfor å sende inn et årlig fornyelsesskjema som blant annet skal omhandle aktiviteter og utvikling i året som gikk, samt planer for neste år. (ref. punkt 7).

2. Politisk støtte fra kommunen

- Kommunestyret/ byrådet gjør et vedtak om at de ønsker status som Fairtrade-kommune.
- Kaffe som serveres i den sentrale forvaltningen (rådhuset eller tilsvarende) skal være Fairtrade-merket. At det er Fairtrade-merkede produkter som serveres skal gjøres synlig for alle som konsumerer dem ved tydelig merking og informasjonsmateriell (bestilles gratis på www.fairtrade.no).
- Hvis kommunen inngår i rammeavtaler for offentlige innkjøp, bør det ved neste reforhandling stilles krav om oppfylning av de generelle Fairtrade-standardene for produktgrupper der dette er relevant. (Les mer om Fairtrade-standardene på www.fairtrade.no)
- Ordfører og kommunestyre / byråd anbefaler alle offentlige enheter å handle produkter som oppfyller de generelle Fairtrade-standardene.
- Kommunestyret/byrådet vurderer å agere som en etisk innkjøper i alle sine funksjoner.

3. Salg av Fairtrade-merkede produkter

Fairtrade-merkede produkter skal være tilgjengelige i butikker og serveringssteder som kafeer, hoteller, restauranter og puber i kommunen. Listen nedenfor angir hvor stort utvalget skal være, avhengig av kommunens innbyggertall. Produktene skal gjøres godt synlige for kundene ved hjelp av hyllemerker, plakater, borddryttere, og informasjonsmateriell som kan bestilles gratis fra www.fairtrade.no.

Steder med inntil 10 000 innbyggere – Et totalt utvalg av minst 10 Fairtrade-merkede produkter fordelt på minst én butikk. Minst 2 kafeer, restauranter, hoteller eller puber skal servere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt.

Steder med mer enn 10 000 innbyggere – Et totalt utvalg av minst 25 Fairtrade-merkede produkter fordelt på minst 3 butikker. Minst 3 kafeer, restauranter, hoteller eller puber skal servere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt.

Steder med mer enn 20 000 innbyggere – Et totalt utvalg av minst 35 Fairtrade-merkede produkter fordelt på minst 4 butikker. Minst 6 kafeer, restauranter, hoteller eller puber skal servere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt.

Steder med mer enn 50 000 innbyggere – Et totalt utvalg av minst 45 Fairtrade-merkede produkter fordelt på minst 5 butikker. Minst 10 kafeer, restauranter, hoteller eller puber skal servere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt.

Steder med mer enn 100 000 innbyggere – Et totalt utvalg av minst 55 Fairtrade-merkede produkter fordelt på minst 8 butikker. Minst 15 kafeer, restauranter, hoteller eller puber skal servere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt.

Steder med mer enn 250 000 innbyggere – Et totalt utvalg av minst 65 Fairtrade-merkede produkter fordelt på minst 10 butikker. Minst 20 kafeer, restauranter, hoteller eller puber skal servere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt.

Steder med mer enn 500 000 innbyggere – Et totalt utvalg av minst 75 Fairtrade-merkede produkter i butikker. Minst 40 kafeer, restauranter, hoteller eller puber skal servere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt.

4. Bedrifter og organisasjoners forbruk av Fairtrade-merkede produkter

Et visst antall lokale arbeidsplasser, institusjoner og/eller organisasjoner skal servere Fairtrade-merket kaffe og minst et annet Fairtrade-merket produkt til sine ansatte og gjester. I tillegg til servering av kaffe og minst et annet Fairtrade-merket produkt skal det oppfordres til å nyte også andre Fairtrade-merkede produkter på arbeidsplassen. Listen nedenfor angir hvor stort antallet skal være, avhengig av kommunens innbyggertall.

Steder med inntil 10 000 innbyggere – Minst fem arbeidsplasser med til sammen minst 40 ansatte skal konsumere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt. Minst to av arbeidsplassene skal være private.

Steder med mer enn 10 000 innbyggere – Minst 10 arbeidsplasser med til sammen minst 80 ansatte skal konsumere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt. Minst fire av arbeidsplassene skal være private.

Steder med mer enn 20 000 innbyggere – Minst 20 arbeidsplasser med til sammen minst 160 ansatte skal konsumere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt. Minst åtte av arbeidsplassene skal være private.

Steder med mer enn 50 000 innbyggere – Minst 30 arbeidsplasser med til sammen minst 240 ansatte skal konsumere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt. Minst 12 av arbeidsplassene skal være private.

Steder med mer enn 100 000 innbyggere – Minst 50 arbeidsplasser med til sammen minst 400 ansatte skal konsumere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt. Minst 20 av arbeidsplassene skal være private.

Steder med mer enn 250 000 innbyggere – Minst 65 arbeidsplasser med til sammen minst 520 ansatte skal konsumere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt. Minst 26 av arbeidsplassene skal være private.

Steder med mer enn 500 000 innbyggere – Minst 75 arbeidsplasser med til sammen minst 600 ansatte skal konsumere Fairtrade-merket kaffe og minst ett annet Fairtrade-merket produkt. Minst 30 av arbeidsplassene skal være private.

5. Aktivt informasjonsarbeid

- Styringsgruppa jobber aktivt opp mot lokalmedier for å spre kunnskap og bevissthet om Fairtrade og det lokale tilbudet av Fairtrade-merkede produkter.
- Det opprettes et informasjonstorg hvor innbyggerne kan bli kjent med Fairtrade og kommunens status som Fairtrade-kommune. Informasjonstorget skal legges til et sted som er enkelt for innbyggerne å besøke, for eksempel kulturhus eller servicetorg. Informasjonsmateriell bestilles gratis fra www.fairtrade.no.
- Det publiseres informasjon på kommunens internettsider om Fairtrade, hva det innebærer å være en Fairtrade-kommune, hvor innbyggerne får kjøpt Fairtrade-merkede produkter, kontaktinformasjon til styringsgruppa og lenke til Fairtrade Norge sine internettsider. Informasjonen skal ligge lett tilgjengelig.
- Styringsgruppa oppfordrer alle skolene i kommunen til å tematisere Fairtrade i undervisningen og sender dem ressursheftet for skoler (kan lastes ned fra www.fairtrade.no). Skoler som ønsker det, kan få dokumentarfilmen "Black Gold" tilsendt gratis fra Fairtrade Norge.
- Styringsgruppa skal gjennomføre to Fairtrade-relaterte aktiviteter i året, med det formål å øke folks kjennskap til Fairtrade. Eksempler på mulige aktiviteter er informasjonsmøte, stand, konsert og debatt. Minst en av aktivitetene skal foregår under de årlige Fairtrade-ukene, som er i uke 43 og 44.
- Styringsgruppa avholder et arrangement i forbindelse med oppnådd status som Fairtrade-kommune. Dette avtales med Fairtrade Norge.

Krav til kontinuerlig arbeid

For å beholde status som Fairtrade-kommune må kommunen hvert år øke sine offentlige innkjøp av Fairtrade-merkede produkter, og aktivt jobbe med å ta inn nye Fairtrade-merkede produktgrupper i sine innkjøp.

Styringsgruppa setter hvert år minst to målsettinger for utvikling av Fairtrade-kommunen. Disse godkjennes av Fairtrade Norge. Målsettingene skal omtales i den årlige rapporteringen til Fairtrade Norge. Her er forslag til mulige utviklingskriterier:

- Økt antall Fairtrade-merkede produkter tilgjengelige i butikk
- Økt antall bedrifter som forbruker Fairtrade-merkede produkter.
- Bedriftene som allerede bruker Fairtrade-merkede produkter tar inn nye produktgrupper.
- Økt antall kafeer, restauranter og hoteller som tilbyr Fairtrade-merkede produkter.
- Kommunen bruker statusen som Fairtrade-kommune aktivt i sin interne og eksterne markedsføring.
- Styringsgruppa jobber aktivt for at kirker og skoler søker status som Fairtrade-kirker og Fairtrade-skoler (Fairtrade Norge planlegger å innføre disse konseptene i løpet av 2009)
- Utfordre nabokommunene og bidra aktivt til at disse blir Fairtrade-kommuner.
- Gjennomføre undersøkelser som kartlegger kjennskap til eller forbruk av Fairtrade-merkede produkter i kommunen eller byen. Denne informasjonen er viktig og nyttig både for Fairtrade Norge og kommunen.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 23/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
14/10	Formannskapet	04.03.2010
23/10	Kommunestyret	11.03.2010

Saksbehandler:

Arkivsaksnr: 10/244

Arkivkode: 057 &85

**IKA KONGSBERG - INTERKOMMUNALT ARKIV FOR VESTFOLD,
TELEMARK OG BUSKERUD - IKS –
FRAMTIDIG LOKALISERING OG ØKT EIERANDEL**

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

----- ettersendes – evt.- deles ut direkte i møtet-----

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til formannskapet:

1. Notodden kommune slutter seg til styrets innstilling til representantskapsmøtet når det gjelder framtidig lokalisering og modell for eiertilskudd for IKA Kongsberg fra 2013.
2. Notodden kommunes representant gir på representantskapsmøtet uttrykk for at det bør arbeides med en rimeligere løsning.
3. Rådmannen gis i oppdrag å se på alternative depotløsninger for arkiv.

Notodden kommune, 01.03.2010

Magnus Mathisen
rådmann

Formannskapet i møte 04.03.2010:

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. Skriv fra IKA Kongsberg av 27.11.2010
2. Skriv fra Riksarkivaren av 26.11.2010
3. Prospekt *Arkivsenter Østafjells* utarbeidet av Arkitektgruppen Drammen AS
4. Sak 7/10 til representantskapets møte 2010 – Arkivsenter Østafjells - etablering
5. Sak 8/10 til representantskapets møte 2010 – Arkivsenter Østafjells – forslag til budsjett og eiertilskudd
6. Gjeldende avtale – sist behandlet i kommunestyret 18.09.2008
7. Arkivlova med forskrifter – lov av 04.12.1992 nr 126, forskrift av 11.12.1998 nr 1193

Vedlegg:

1. Skriv fra IKA Kongsberg av 27.11.2010
2. Skriv fra Riksarkivaren av 26.11.2010
3. Sak 7/10 til representantskapets møte 2010 – Arkivsenter Østafjells - etablering
4. Sak 8/10 til representantskapets møte 2010 – Arkivsenter Østafjells – forslag til budsjett og eiertilskudd

Bakgrunn for saken:

Saken gjelder Notodden kommunes medeierskap/medlemskap i det interkommunale selskapet **IKA Kongsberg – Interkommunal arkivordning for Buskerud, Vestfold og Telemark** og styrets forslag til representantskapet i forhold til

- 1) etablering av nytt arkivsenter – *Arkivsenter Østafjells*
- 2) økt eiertilskudd fra år 2013

Sakene skal behandles i representantskapet. Representantskapsmøtet for 2010 avholdes 22.04.2010 (opprinnelig dato var 25.03.2010, men er utsatt).

For inneværende periode er det valgt følgende representanter fra Notodden kommune:

Representant: Torhild Kleppo (H)
Vara: Jan Oterholt (AP)

Saksopplysninger:

Notodden kommune har vært medlem/medeier i IKA Kongsberg siden 15. juni 2002 – vedtak i formannskapet 18.04.2002 og i kommunestyret 20.06.2002.

IKA Kongsberg er et IKS og medlemmene (eierkommunene) betaler et eiertilskudd.

Utvikling i eiertilskuddet/medlemskontingenten:

- 2002 kr 96.442 (det året Notodden kommune ble medlem/medeier)
- 2009 kr 171.737
- 2010 kr 182.041

I tillegg betaler Notodden kommune hyllemeterleie for deponert arkivmateriale – i 2009 kr 17.700 og i 2010 kr 18.200.

For 2013 er eiertilskuddet for Notodden kommunes vedkommende estimert til **kr 571.880** dersom styrets forslag får tilslutning i representantskapet – under forutsetning av dagens antall medlems-/eierkommuner.

Styrets forslag har bakgrunn i tidligere vedtak fra representantskapet i 2001 – (før Notodden kommune ble medlem/medeier):

”IKA Kongsberg oppretter ett felles kommunalt arkivdepot for kommuner og fylkeskommuner i Buskerud, Vestfold og Telemark på Kongsberg. Styret gis fullmakt til å utrede prosjektet med kostnads- og finansieringsplaner over investering/drift til representantskapsmøtet våren 2002.”

Og videre fra representantskapet i 2003:

”Styret får en fullmakt fra Representantskapet til å bruke inntil kr 100.000 fra fondet til å utrede nye lokaler for IKA. Prosjektet skal omfatte både lokaler i egen eie eller i leide lokaler.”

Med bakgrunn i ovenfor siterte vedtak fra representantskapet i 2001 og 2003 legger nå styret fram forslag til framtidig lokalisering i form av et nytt arkivbygg, plassert ved siden av Statsarkivet på Kongsberg.

Styret har konkludert med at det vil svare seg å bygge nytt i stedet for å oppgradere nåværende leide lokaler i tråd med kravene i arkivforskriften som trer i kraft i 2012 når det gjelder arkivlokaler.

Investeringer i et nybygg vil igjen ha konsekvenser for eierandelen.

Se vedlegg 3 og 4 - sak nr 7 og 8 til representantskapet.

I saksframstillingen til sak 8 framgår at **eiertilskuddet for Notodden kommune sitt vedkommende er estimert å øke til kr 571.880 i 2013** basert på grunnbeløp kr 25.000 og kommunens innbyggertall pr 01.01.2010.

Det forhøyede eiertilskuddet vil inkludere hyllemeterleie for benyttet og framtidig bruk (pt er hyllemeterleie i tillegg til eiertilskuddet).

Det nye eiertilskuddet skal dekke ”alle tjenester”. Det skal samtidig være mulig å bestille utvidede prosjekter, herunder ordning av ”kaosarkiver”.

Kommunens valgte representant bør ha et politisk vedtak fra egen kommune når han/hun på vegne av kommunen skal behandle saken i representantskapet.

Styrets forslag til representantskapet har direkte innvirkning på avtalens §5 - Eiertilskudd og eierandel.

I henhold til lov om interkommunale selskap, må endringer som vedrører denne paragraf vedtas av eiernes kommunestyre/fylkesting.

Formelle krav:

Arkivloven av 04.12.1992 med forskrift av 11.12.1998 - gjeldende fra 01.01.1999:

Det overordnede ansvaret for arkivarbeidet i et offentlig organ tilligger den øverste ledelsen i organet. I kommuner og fylkeskommuner er arkivansvaret en del av det overordnede administrative ansvaret som er tillagt administrasjonssjefen, jfr. kommunelovens §23.

I arkivforskriften Kap. V, del A, §5-1 er fastslått at:

- arkiv som ikke lenger er i bruk for administrative formål og arkiv etter organ som er nedlagt eller har avsluttet virksomheten **skal** avleveres til arkivdepot
- kommuner og fylkeskommuner **skal** opprette egne ordninger for arkivdepot
- kommuner og fylkeskommuner **kan** overføre depotoppgaver til en interkommunal depotordning

Eldre og avsluttet arkiv (25-30 år gammelt) kreves plassert i spesialrom for arkiv (depot).

Bortsetningsarkiv skal så langt råd er plasseres i spesialrom for arkiv.

Arkiv som er i hyppig bruk / dagligarkiv kan plasseres i vanlige kontorrom.

Når det gjelder de bygningsmessige kravene til arkivdepot – spesialrom for arkiv -, har arkivforskriften klare krav i kap. IV.

Kap. IV B i arkivforskriften inneholder krav til arkivlokaler i nybygg og ved ombygging.

Kap. IV C i arkivforskriften inneholder krav til arkivlokaler i eksisterende bygg.

Kommunene har en frist til 01.01.2012 for å tilfredsstillere arkivforskriften krav til arkivlokaler for eldre og avsluttet arkiv – spesialrom for arkiv (depot).

I tillegg sier arkivforskriften at arkivdepotet skal legge forholdene til rette for at publikum kan gjøre bruk av arkivmaterialet innenfor de rammene som følger av gjeldende retningslinjer for innsynsrett, taushetsplikt og gradering.

Økonomiske konsekvenser:

I budsjett- og økonomiplansammenheng må det tas hensyn til økt eiertilskuddet fra og med år 2013 dersom styrets forslag vedtas av representantskapet og dersom Notodden kommune fortsatt skal være medeiere i IKA Kongsberg.

Eiertilskuddet vil være gjenstand for indeksregulering hvert år.

Vurdering:

Notodden kommune har mye gammelt og verdifullt arkivmateriale spredt i ulike lokaler:

- egne lokaler i Ramsflog
- egne lokaler i kjellerlokale i Herredshuset i Gransherad
- leide lokaler ved Notodden Næringspark

Det arbeides kontinuerlig med å deponere eldre og avsluttet arkivmaterieell til IKA Kongsberg der det ved levering katalogiseres og sorteres. I dag betales hyllemeterleie i tillegg til eiertilskudd og en vil måtte regne med at denne kostnaden øker for hvert år i tiden framover.

Den nye modellen med forhøyet eiertilskudd skal ha tatt hensyn til eiernes framtidige hyllebehov og er inkludert i det foreslåtte årlige eiertilskuddet.

Personarkiver – *elever, klienter, beboere ved institusjon* m.fl. – ansees som avsluttet 10 år etter aktiv bruk – saksarkiv ansees som avsluttet 25 år etter aktivt bruk. Det gjøres nå en god jobb ved seksjon for oppvekst med å deponere elevarkiver som pt er oppbevart ved de enkelte skoler og da i lokaler uten tilfredsstillende sikring slik arkivforskriften pålegger kommunene. Likedan har seksjon for helse og omsorg deponert en del eldre arkivmateriale.

Fra Notodden kommunes synspunkt er det en stor fordel å kunne samle alt eldre/avsluttet arkivmateriale ett sted – både av hensyn til den totale oversikten og av hensyn til de bygningsmessige kravene som er fastsatt for lokaler for oppbevaring av eldre og avsluttet arkiv. Det er spørsmål fra publikum når det gjelder eldre dokumenter – både fra Notodden kommune og fra tidligere Heddal og Gransherad kommuner.

Det er også en del henvendelser når det gjelder elevarkivene.

En kan forestille seg at henvendelser når det gjelder elevarkiver og barnevernsarkiver vil være stigende i framtida.

De lokaler som Notodden kommune p.t. benytter til eldre og avsluttet arkiv (eldre enn 10 år / 25 år) tilfredsstillende ikke kravene i arkivforskriften. Det vil være en vesentlig kostnad knyttet til oppgradering av det bygningsmessige i tillegg til at det vil kreve at kommunen selv innehar tilfredsstillende kompetanse blant egne ansatte – også når det gjelder elektronisk materiale.

Rådmannen er betenkt over den kostnadsøkningen som ny depotløsning ved IKA vil innebære. Etter rådmannens vurdering, bør Notodden kommunes representant gi uttrykk for at det bør arbeides med en rimeligere løsning.

Rådmannen har av tidsmessige årsaker hittil ikke vurdert alternative løsninger og samarbeidsmuligheter for arkivdepot. Omfanget av kostnadsøkningen gjør dette aktuelt.

Konklusjon:

Deltakelse i en interkommunal depotløsning er antakelig den beste løsningen for Notodden kommune, både sett i forhold til tilfredsstillende arkivlokaler og når det gjelder den faglige kompetansen en har tilgang til.

Rådmannen anbefaler at Notodden kommune slutter seg til styrets innstilling til representantskapsmøtet når det gjelder framtidig lokalisering og modell for eiertilskudd for IKA Kongsberg fra 2013. Imidlertid bør Notodden kommunes representant gi uttrykk for at det bør arbeides med en rimeligere løsning.

Den betydelige kostnadsøkningen som framkommer gjør at rådmannen bør gis i oppdrag å se på alternative depotløsninger for arkiv.

Alternative løsninger:

Notodden kommune slutter seg ikke til styrets forslag overfor representantskapsmøtet 2010 når det gjeldet framtidig lokalisering og modell for eiertilskudd for IKA Kongsberg fra 2013.

Det er en mulighet å samarbeide med andre kommuner og interkommunale arkivdepoter.

IKA Kongsberg
Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS

Sakspapir

Arkivsenter Østafjells - etablering

Arkivkode: FE-612

Arkivsak: 08/110

Saksbehandler: Wenche Risdal Lund

Behandles i	Møtedato	Saksnummer	Saksbehandler
Representantskap for IKA Kongsberg	25.03.2010	007/10	WEOS

Vedlegg		
16.11.2009	IKA Kongsberg - fremtidig lokalisering (Arkivsenter Østafjells)	
27.11.2009	Brev fra Riksarkivaren	
26.01.2010	Kostnader for etablering av eget arkivdepot	

Styrets forslag til vedtak:

1. IKA Kongsberg inngår avtale med en investor om å finansiere og bygge Arkivsenter Østafjells
2. Arkivsenteret skal ferdigstilles og tas i bruk av IKA Kongsberg i 2013

SAKSOPPLYSNINGER

IKA Kongsberg består i dag av 48 eiere - 46 kommuner og to fylkeskommuner. I 2001 vedtok eierne at det skulle utredes en felles arkivdepotløsning for eiernes eldre og avsluttede arkiver. IKA Kongsberg har vurdert ulike alternative løsninger. Styret legger med dette fram forslag til løsning i form av et nytt arkivbygg, plassert ved siden av Statsarkivet i Kongsberg. Saken ble varslet i brev datert 27.11 2009. Kopi av brevet er lagt med som vedlegg til denne saken. Prosjektet har fått navnet "Arkivsenter Østafjells". Arkivsenteret skal inneholde en felles depotløsning for eierne, kontorlokaler, formidlingsarealer og arealer for kurs- og seminarvirksomhet. Les gjerne presentasjonen av Arkivsenter Østafjells i vedlagt folder.

Viktig med felles løsning

- Arkivloven trådte i kraft i 1999. Dette innebar en vesentlig skjerping av de krav som stilles til kommunene i håndtering av egne arkiver. For eldre og avsluttede arkiver har kommunene frist til 2012 for å etablere forskriftsmessige arkivlokaler og ansette kvalifisert personell til å utføre de ulike oppgavene som tilligger et arkivdepot. *(Vedlagt brev fra Riksarkivaren)*
- Etter vedtaket i 2001, har behovet for elektroniske arkivløsninger og digitalisering av for eksempel møteprotokoller og eiendomsarkiv, bekreftet behovet for å finne en felles løsning.

Lokal råderett og demokrati

- Ved å ta i bruk Arkivsenteret som arkivdepot vil kommunene fortsatt eie sitt eget arkivmateriale, samtidig som man sikrer at materialet blir forskriftmessig oppbevart og forvaltet. Det skal etableres rutiner som gir en rask og sikker tilgang til forvaltningsmessig informasjon, juridisk dokumentasjon og kulturhistorisk materiale.
- Arkivsenter Østafjells bygger på IKA Kongsbergs visjon "En kilde til kunnskap" som representantskapet vedtok i 2008. Målet er å ordne, bevare, tilgjengeliggjøre og formidle de kommunale kildene for eierne, nærings- og organisasjonsliv og for den enkelte innbygger. På denne måten tar eierkommunene samfunnsansvar ved å bidra til å bygge og utvikle lokal identitet og lokaldemokratiet. Samtidig sikrer dette den enkelte innbyggers demokratiske rettigheter.

Tilgjengelig for innbyggerne

- IKA Kongsberg registrerer et økende antall henvendelser om innsyn i arkivmateriale fra privatpersoner. Antall henvendelser som angår rettighetsdokumentasjon, har økt med nærmere 70 prosent bare det siste året – fra 179 til 302. Innbyggerne spør etter dokumentasjon vedrørende blant annet helsetjenester, ansettelse, skolegang og vitnemål, PP-tjeneste, barnevern og sosialtjeneste. Det er også en sterk økning i antall henvendelser om innsyn i andre kommunale kilder.
- Den økende pågangen kan skyldes at IKA Kongsberg har lyktes med å gjøre arkivmateriale mer tilgjengelig. I tillegg har ulike saker i media om billighetserstatninger for barnehjemsbarn og overgrep mot pasienter på barnesykehus, satt søkelys på viktige samfunnsproblemer. Dette har gjort publikum mer oppmerksom på hva som kan finnes i de kommunale arkivene.

70 prosent billigere

- I Arkivlovens forskrifter er det gitt åpning for at kommuner og fylkeskommuner kan gå sammen om interkommunale arkivordninger. Gjennom IKA Kongsbergs stordriftsløsning vil eierne få dekket behovet for sikre arkivlokaler, nødvendig kompetanse og det som behøves av program og datautstyr til en sterkt redusert kostnad.
- Arkivloven skiller ikke på små og store kommuner når det gjelder kravene til arkivlokaler og kompetanse knyttet til drift av arkivdepot. Kompetanse koster like mye for små som store kommuner. Uansett innbyggertall vil en kommune som velger et eget arkivdepot, måtte opprette minst en stillingshjemmel i tillegg til alle investeringer og årlige driftsutgifter.

- Utfordringene knyttet til bevaring og tilgjengeliggjøring av elektroniske arkiver er svært kostnadskrevenende for en kommune å løse alene. Det samme gjelder målet om å digitalisere kildene og gjøre arkivene tilgjengelig via elektroniske løsninger. Ved Arkivsenter Østafjells vil dette kunne gjøres fortløpende i forbindelse med ordning av papirarkivene.
- Kostnadsreduksjonen kan illustreres med følgende eksempel: Om en kommune med 10 000 innbyggere skulle bygge eget arkivdepot og ansette personell til å drive arkivtjenestene selv, ville et forsiktig anslag gi en årlig utgift på 1 700 000 kroner. Ved å bruke Arkivsenter Østafjells vil den årlige kostnaden fra 2013 være 510 000 kroner. Dette betyr at kommunen kan spare 70 prosent ved å benytte den felles løsningen, som i tillegg sikrer en større profesjonalitet og høyere faglig kvalitet *(Vedlagt notat om kostnader for etablering av eget arkivdepot.)*

Tjenester til eiere og publikum

- I det nye arkivsenteret vil eierkommunene få alle tjenester knyttet til forvaltning av eldre og avsluttede arkiver, slik som bevaring, sikring og tilgjengeliggjøring. I tillegg vil den enkelte eier fortsatt få tilbud om rådgivning, kurs og kompetanseutvikling innen arkivdanning.
- Arkivsenter Østafjells skal bygges på nabotomten til Statsarkivet i Kongsberg. Det er inngått en intensjonsavtale om felles bruk av blant annet lesesal og konserveringsavdeling. Dette vil gi brukerne enklere tilgang til de offentlige arkivene. Samtidig bidrar fellesløsningen til å redusere eiernes kostnader knyttet til etableringen av arkivsenteret.

Det vedtaket som fattes i denne saken, vil ha avgjørende betydning for selskapets videre virksomhet. Dagens ordning, med leie av flere uhensiktsmessige lokaler, anbefales ikke videreført. Alternativene er således at eierne tilslutter seg Arkivsenter Østafjells, eventuelt tilbakeføres arkivene og forvaltes av kommunene selv. Hver enkelt eier må ta stilling til det fremlagte forslaget, og ved tilslutning sørge for at foreslått eiertilskudd settes inn i langtidsbudsjettet fra 2013.

INTERKOMMUNALT ARKIV FOR BUSKERUD, VESTFOLD OG TELEMARK IKS

Vår dato
27.01.2010

Vår referanse
08/110

Notat om:

Kostnader for etablering av eget arkivdepot

Kostnader ved etablering av kommunalt arkivdepot i en kommune med 10 000 innbyggere (estimatet forutsetter etablering i enten eide eller leide lokaler)

Oppgave	Estimert kostnad
Etablering av arkivlokaler	
Godkjente arkivlokaler - 100 m2	500 000
Kontor og lesesal - investering	100 000
Arkivmagasin og reoler - 700 hyllemeter	500 000
Spesialmagasin for elektroniske arkiv og foto	200 000
	1 300 000
Datautstyr og programvare	
Papirarkiv:	
Asta + KulturIT	50 000
Digitalisering - bokskanner, A0-skanner, A4-skanner	500 000
Rettighetsdokumentasjon - sikkerhet	100 000
Elektronisk arkiv:	
Programvare, data, fiber	500 000
Sikkerhetsmagasin	100 000
	1 250 000
Investering totalt	2 550 000
Drift av arkivdepot	
Kapitalutgifter/husleie til lokaler og datautstyr:	
herav avdrag lån, renter, kapitalkostnader inkludert oppgraderinger	280 000
Driftsutgifter:	
Kompetanseutvikling	50 000
Energi - magasin og kontor - sommer/vinter	100 000
Renhold - magasin og kontor/lesesal	50 000
Sikkerhet i magasin	20 000
Årlig lisenser dataprogram: Asta, KulturIT, Dex ++	150 000
1 stilling papirdepot (mottak, ordning, registrering, digitalisering)	500 000
0,5 stilling elektronisk depot (uttrekk, testing, sikkerhet og vedlikehold)	300 000
0,5 stilling formidling (lesesal, saksbehandling, tilbake lån)	250 000
Estimert årlig utgift for en kommune på ca 10000 innbyggere	1 700 000
Årlig eiertilskudd IKA Kongsberg	510 000
Grunnbeløp	250 000
26 x 10 000	260 000

RIKSARKIVAREN

Interkommunalt Arkiv Kongsberg

Nansens gate 1
3616 KONGSBERG

Deres ref

Vår ref.
2009/4512 ANNDOR

Dato
26.11.2009

Riksarkivarens tilsyn med kommunale depotordninger

Arkivforskriften fastsetter en rekke krav til arkivforholdene i kommunal sektor. Regelverket gjelder både daglig arkivtjeneste og eldre og avsluttede arkiver. For de sistes vedkommende krever forskriften at kommunene etablerer en depotordning, herunder tilfredsstillende arkivlokaler. For lokalenes vedkommende har kommunene ✓ en frist til 1. januar 2012, mens de øvrige kravene har vært gjeldende fra 1. januar 1999. Riksarkivaren fører tilsyn med at kommunene oppfyller kravene i arkivforskriften, jf. arkivloven § 7. Fram mot fristen 1. januar 2012 vil tilsynet i særlig grad bli innrettet mot kravene til arkivlokaler og arkivdepot generelt.

Kommunale arkivdepot skal tilfredsstillende både kravene til spesialrom for arkiv i arkivforskriftens kapittel IV og kravene til behandling av eldre og avsluttede arkiv i kapittel V. Kapittel V omfatter krav til ansvarsforankring, prosedyrer og regelverk for avlevering av eldre arkiver, krav til registre og oversikter, tilgjengelighet, administrativ bruk og generelle brukertjenester på materialet i depotet.

Kravene i arkivloven og arkivforskriften innebærer i praksis at kommunen må opprette en egen depotfunksjon for å håndtere de organisatoriske, administrative og faglige kravene som regelverket fastsetter. Disse oppgavene kan den enkelte kommune forestå selv, eller overføre til en interkommunal arkivordning.

✓ Riksarkivaren vil påpeke at det sannsynligvis ligger en betydelig ressursgevinst i å benytte interkommunale løsninger, i tillegg til at det ofte vil sikre større profesjonalitet og høyere faglig kvalitet.

Riksarkivaren vil særlig peke på de utfordringer som knytter seg til sikring og langtidslagring av digitalt materiale. Slikt materiale er svært ressurs- og kompetansekrevende å forvalte slik at det beholdes lesbart og tilgjengelig over tid og teknologiskifter. Samtidig må det sikres at informasjonen bevares autentisk og uendret. Rutiner for dette må også bygges inn i en depotordning, i tillegg til de tiltak som skal sikre det tradisjonelle papirbaserte materialet. Riksarkivaren planlegger en ny forskrift, som i særlig grad vil stille krav til depot for digitalt materiale. Denne forventes å være klar for høring i slutten av 2010.

Riksarkivaren har utarbeidet en veileder om krav til arkivlokaler samt utfyllende anbefalinger. Dette er publisert på Arkivverkets nettsider.

- Veileder:
http://www.arkivverket.no/webfelles/arkivlokaler/arkivlokaler_n.pdf
- Utfyllende anbefalinger:
<http://www.arkivverket.no/arkivverket/lover/krav/arkivlokaler.html>

Med hilsen

Ivar Fønnes
riksarkivar

Anne Mette Dørum
avdelingsdirektør

Kopi til:
Statsarkivet i Kongsberg

Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS

Saksbehandler	Vår dato	Vår referanse	Deres referanse
Wenche Risdal Lund, tlf 32 76 40 21	27.11.2009	FE-612/09/1372	

Til ordfører

IKA Kongsberg - fremtidig lokalisering (Arkivsenter Østafjells)

Vi ønsker med denne henvendelsen å varsle om en kommende sak vedrørende IKA Kongsbergs fremtidige lokalisering. Saken vil bli oversendt våre eiere i januar 2010, og legge føringer for videre behandling i representantskapsmøtet 25. mars 2010. Selskapets ledelse ser det som påkrevet at den enkelte eier også avklarer sitt forhold til den valgte representants fullmakter. Det vises til redegjørelse i etterfølgende punkter.

Arkivsenter Østafjells

- I tråd med IKA Kongsbergs visjon om å være "en kilde til kunnskap", selskapets strategiplan vedtatt på representantskapsmøtet i 2008, samt vedtak i representantskapet fra 2001 om felles depotløsning med etterfølgende orienteringer, legger styret frem sitt forslag til behandling i representantskapets møte i 2010.
- Arkivloven med forskifter om offentlige arkiver trådte i kraft i 1. januar 1999, hvor arkivforskriften har gitt kommunal forvaltning en frist til 1. januar 2012 til å etablere en depotordning som tilfredsstillter kravene i forskriften. IKA Kongsberg har siden 2000 tilbudt eierne en depottjeneste. Denne tilfredsstillter per i dag ikke kravene i forskriftene fullt ut. Dette skyldes at nåværende magasiner er i ulike leide lokaler og ikke spesielt tilrettelagt til sikring, bevaring og formidling av arkiv. Forslaget til fremtidig felles depotløsning vil sikre dette. For øvrig viser vi til vedlagt brev fra Riksarkivaren, med spesielt fokus på tredje og fjerde avsnitt.
- IKA Kongsberg har inngått en intensjonsavtale med Statsarkivet i Kongsberg om felles bruk av ulike fasiliteter, for eksempel lesesal. Dette vil gi arkivbrukere en enklere tilgang til offentlige arkiv, og samtidig senke kostnadene for arkiveierne. Med vurderinger knyttet opp til argumentasjoner vist ovenfor, har IKA Kongsberg også skrevet en intensjonsavtale med Kongsberg kommune om eventuelt benyttelse av tomt ved siden av Statsarkivet.
- Styret vil i ovennevnte sak legge frem forslag om nytt bygg med tilhørende planer for fremdrift og finansiering.

Adresse	E-Postadresse	Telefon	Bankkonto
IKA Kongsberg Nansens gate 1 3616 KONGSBERG	postmottak@ikakongsberg.no	32 76 40 20	1638.10.09614
	Foretaksregisteret		
	971 309 040 MVA		

Valgt representant

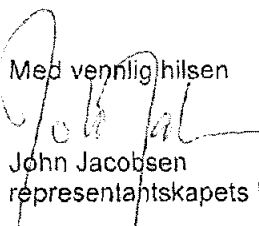
- § 6 i lov om interkommunale selskaper stiller formelle krav til valg av representanter. Vi ber om at det klargjøres at eiers representant og vararepresentant(er) er valgt i tråd med disse, og kan avgj stemme i selskapets representantskapsmøte.
- Det er viktig at saken om IKA Kongsbergs fremtidige lokalisering behandles i de organer den enkelt eier anser som nødvendig og i tråd med Interne retningslinjer. Dette med henvisning til de valg eier må gjøre angående lokalt eller sentralt arkivdepot.

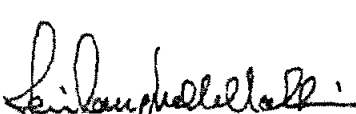
Representantskapsmøtet 25. mars 2010 – senere utbakt til 22.4.2010

- På bakgrunn av tidligere erfaringer, og viktigheten av foreliggende sak, tillater vi oss å presisere nødvendigheten av fulltallig representasjon i det ordinære representantskapsmøtet. Om ikke den valgte representant har mulighet til å møte, ber vi om at en valgt vara stiller.
- Vi vil samtidig understreke at vedtaket vil ha avgjørende betydning for selskapets videre virksomhet.

Med dette tillater IKA Kongsbergs ledelse seg å be om at angitte sak blir satt på kartet for adekvat, politisk behandling i forkant av representantskapsmøtet, også med tanke på de fremtidige økonomiske konsekvenser. Saken vil bli sendt ut, sammen med innkalling og saksliste til representantskapsmøtet, ultimo januar 2010.

Med vennlig hilsen

John Jacobsen
representantskapets leder

Geir Langhelle Mathiesen
styrets leder

Wenche Risdal Lund
daglig leder

Kopi til:
Rådmann

IKA Kongsberg
Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS

Sakspapir

Arkivsenter Østafjells - forslag til budsjett og eiertilskudd

Arkivkode: FE-612

Arkivsak: 08/110

Saksbehandler: Wenche Risdal Lund

Behandles i	Møtedato	Saksnummer	Saksbehandler
Representantskap for IKA Kongsberg	25.03.2010	008/10	WEOS

Vedlegg		
25.01.2010	Anbefalt modell for eiertilskudd og budsjett fra 2013	

Styrets forslag til vedtak:

Følgende modell for eiertilskudd anbefales:

1. Eierne belastes grunnbeløp som følger
  - a. Kommuner med færre enn 20 000 innbyggere – kr 250 000 per år
  - b. Øvrige kommuner og fylkeskommuner – kr 350 000 per år
2. I tillegg til grunnbeløpet betales årlig per innbygger
  - a. Kommuner – kr 26,-
  - b. Fylkeskommuner – kr 3,-
3. Eiertilskuddet indeksreguleres årlig jamfør vedtak i representantskapet

SAKSOPPLYSNINGER

Bakgrunn

Representantskapet gjorde følgende vedtak på representantskapsmøtet 2. mai 2001:

"IKA Kongsberg oppretter ett felles kommunalt arkivdepot for kommuner og fylkeskommuner i Buskerud, Vestfold og Telemark på Kongsberg.

Styret gis fullmakt til å utrede prosjektet med kostnads- og finansierungsplaner over investering/drifftil representantskapsmøtet våren 2002."

Og videre i 2003:

"Styret får en fullmakt fra Representantskapet til å bruke inntil kr. 100.000,- fra fondet til å utrede nye lokaler for IKA. Prosjektet skal omfatte både lokaler i egen eie eller i leide lokaler."

Styrets utredning av prosjektet er ferdig, og Arkivsenter Østafjells er lagt fram til behandling. Med bakgrunn i de krav som stilles til kommunal forvaltning i arkivloven med forskrift om offentlig arkiv, mener styret at den løsningen som er valgt er den økonomisk rimeligste måten eierne av IKA Kongsberg kan tilfredsstille de nye bestemmelsene.

Faktiske forhold

Etter vedtaket om å bli et depot for våre eiere, har IKA Kongsberg leid midlertidige lokaler til bruk som magasin. Lokalene tilfredsstiller ikke arkivforskriftenes krav som trer i kraft i 2012. Magasinkapasiteten ved IKA Kongsberg er i dag på ca 5000 hyllemeter, og i løpet av 2010 vil magasinene være overfylte. Med det behovet som er estimert for papirarkiv hos våre eiere, vil det ikke svare seg økonomisk å utvikle og tilpasse de midlertidige lokalene. Det vil si at å bygge om eksisterende lokaler til spesialrom for arkiv, er mer kostnadskrevenne enn å bygge nytt.

I dag betaler eierne hyllemeterleie etter bruk, ikke etter faktisk og framtidig behov. Eierkommunene har store mengder papirarkiv som i utgangspunktet bør deponeres. I de utredninger som har blitt gjennomført om arkivproduksjon i kommunal forvaltning, har vi kommet fram til at det produseres i snitt 0,07 hyllemeter papirarkiv per innbygger. Dette medfører at eierne vil ha et samlet behov for magasinkapasitet på ca 33 000 hyllemeter for å dekke det fremtidige behovet, forutsatt en overgang til elektronisk bevaring av arkiv.

For elektroniske arkiv er det ikke plassbehovet som er utfordringen. Kostnader knyttet til investeringer og drift er her betydelige, samt at det kreves en helt spesiell kompetanse innen dette fagfeltet for å utvikle, drifte og tilgjengeliggjøre elektroniske arkiver. IKA Kongsberg er eiernes depot for elektroniske arkiver. I samarbeid med andre fagmiljøer arbeider vi for å få en sikker og økonomisk lønnsom løsning for bevaring og formidling av den elektroniske dokumentasjonen.

Arkivene skal i utgangspunktet være tilgjengelige for alle, noe som søkes ivarett på en rekke ulike måter. Gjennom lesesal, nettsider, saksbehandlede henvendelser, skoleprosjekter og andre formidlingstiltak, gjøres arkivene tilgjengelig for allmennheten. I dagens lokaler er det begrensede muligheter for betjening. I Arkivsenter Østafjells, er spesielt planene om felles lesesal med Statsarkivet i Kongsberg et viktig moment. Samarbeidet vil gi brukerne bedre og lettere tilgang til alle arkiver. Samtidig gir dette en økonomisk gevinst til eierne.

Behovet for tilgang til arkivmateriale via internett er økende. I dag digitaliserer IKA Kongsberg kun arkivdokumenter ved henvendelse fra brukere eller til formidlingsformål. Ved å legge inn digitalisering som en del av ordnings- og katalogiseringsarbeidet, vil arkivene fortløpende gjøres digitalt tilgjengelig på en økonomisk og ressurseffektiv måte.

Lover og forskrifter

Kommunenes ansvar for arkiv er hjemlet i kommunelovens § 39 andre ledd:

"Departementet kan gi forskrifter om behandling, bevaring, ordning av og tilsyn med kommunens og fylkeskommunens arkiver."

I arkivforskriftens kapittel IV og V er det stilt en rekke krav til spesialrom for kommunale arkiv. Her kan nevnes § 5-1 som slår fast at kommuner og fylkeskommuner skal opprette egne ordninger for arkivdepot. Det løpende ansvaret for eldre og avsluttede arkiver skal formelt plasseres ett sted. Arkivlokalene skal følge de tekniske kravene stilt i arkivforskriftens kapittel V. Det skal etableres nødvendige rutiner for å kunne ivareta forskriftens spesifiserte krav til arkivdepot, herunder tilgjengelighet for publikum.

Vurderinger

IKA Kongsbergs tilbud til eierne skal tilfredsstille alle kravene stilt i gjeldende lovverk, og samtidig de intensjoner som lovverket er basert på. Økonomien i Arkivsenter Østafjells er knyttet til følgende tjenester:

1. IKA Kongsberg forvalter alle eldre og avsluttede arkiv, uansett lagringsmedium, for eierne. I dette inngår:
  - a. Grovordning, registrering og katalogisering
  - b. Digitaliseringsprosjekt etter avtale med hver enkelt eier
  - c. Tilbakelån
  - d. Saksbehandling
  - e. Lesesal og betjening
  - f. Betjening av rettighetsdokumentasjon
  - g. Tilgang til kataloger og digitale arkiver via internett
  - h. Formidling og utstillinger
  - i. Skoleprosjekter knyttet til opplæringsloven
2. Oppfølging av og ekspertise på relevant lovverk
3. Utarbeidelse av felles retningslinjer, maler og standarder
4. Felles utredninger og høringer
5. Rådgivning
  - a. Arkivdanning, arkivplanarbeid og bruk av elektroniske systemer
  - b. Organisering, sikring og bevaring av personsensitive arkiver
  - c. Organisering av arkiver for avlevering til depot
6. Prosjektbistand
7. Nettverksbygging
8. Talerør mot sentrale aktører i saker vedrørende kommunale arkivfaglige spørsmål
9. Kurs- og seminartilbud
10. Tilgang til spesialkompetanse og personale i et nasjonalt fagmiljø

Økonomiske konsekvenser

Forslag til anbefalt modell for eiertilskudd og budsjett ligger vedlagt. Eiertilskuddet skal dekke alle tjenestene. Det skal samtidig være mulig å bestille utvidede prosjekter, herunder ordning av "kaosarkiver".

Forslaget til budsjett er i utgangspunktet basert på estimerte utgifter fordelt på dagens eiere. Fordelingsnøkkelen i anbefalt modell for eiertilskudd er beregnet ut fra antall innbyggere, med ulikt grunnbeløp og innbyggerpris.

I motsetning til dagens modell, er altså hyllemeterleie for benyttet og framtidig bruk tatt inn i eiertilskuddet. Det vil si at hver eier betaler for det reelle fremtidige behovet og kan deponere fortløpende uten ekstra kostnader.

Konklusjon

Det årlige eiertilskuddet for en kommune på 10 000 innbyggere, vil etter denne modellen være kr 510 000. Er kommunen på 20 000 innbyggere, vil eiertilskuddet bli kr 870 000. Ut fra våre estimater vil sistnevnte kommune produsere 1400 meter papirarkiv. I tillegg kommer elektroniske arkiver fra sak-/arkivsystem og ulike fagsystemer.

Som vist i forrige sak, saksnummer 007/10, vil enhver kommune, uansett størrelse, måtte budsjettere med langt høyere beløp enn ovenstående for å dekke lønn og driftskostnader i forbindelse med eget arkivdepot.

Gjennom Arkivsenter Østafjells kan IKA Kongsberg tilby den rimeligste løsningen for eierkommunene. Etableringen av det nye arkivsenteret vil også gi stor forutsigbarhet i forhold til kostnadene til fremtidig arkivforvaltning.

Modellen som her anbefales, forutsetter samme antall eiere i selskapet og en normal prisvekst.

Notat om:

Anbefalt modell for eiertilskudd og budsjett 2013

Anbefalt modell for eiertilskudd

1. Eierne belastes grunnbeløp som følger
  - a. Kommuner med færre enn 20 000 innbyggere – kr 250 000 per år
  - b. Øvrige kommuner og fylkeskommuner – kr 350 000 per år
2. I tillegg til grunnbeløpet betales årlig per innbygger
  - a. Kommuner – kr 26,-
  - b. Fylkeskommuner – kr 3,-

Budsjett Arkivsenter Østafjells

Utgifter

Husleie		10000000
Lønnsutgifter	20 ansatte * 450000 + 27% aga/klp	11500000
Infrastruktur	Data, telefon, fiber, programvare m.m.	2000000
Strøm	Magasin, varme med mer	1000000
Renhold	Kontor, magasin, formidlingslokaler	500000
Andre utgifter	Kontor, kompetanse, kurs-og møter, regnskap m.m.	3000000
Totalt		28000000

Inntekt

Eiertilskudd	48 eiere	27731865
Div inntekter	Prosjekter, kurs- og seminar m.m.	268135
Totalt		28000000

Budsjettet er basert på tall innhentet fra tilsvarende arkivbygg. Budsjettet husleie er erfaringstall gitt av næringsmegler.

Estimert eiertilskudd per eier i 2013

Innbyggertall er hentet fra Statistisk Sentralbyrå, og er beregnet innbyggertall per 01.01 2010.

Eier	Innbyggere per 010110	Grunnbeløp	Per innbygger	Total
Andebu kommune	5290	250000	26	387540
Asker kommune	54500	350000	26	1767000
Bø kommune	5595	250000	26	395470
Flesberg kommune	2555	250000	26	316430
Flå kommune	995	250000	26	275870
Fyresdal kommune	1385	250000	26	286010
Gol kommune	4490	250000	26	366740
Hemsedal kommune	2080	250000	26	304080
Hjartdal kommune	1590	250000	26	291340
Hof kommune	3065	250000	26	329690
Hol kommune	4415	250000	26	364790
Hole kommune	6005	250000	26	406130
Holmestrand kommune	10070	250000	26	511820
Horten kommune	25590	350000	26	1015340
Hurum kommune	9025	250000	26	484650
Kongsberg kommune	24700	350000	26	992200
Kviteseid kommune	2520	250000	26	315520
Lardal kommune	2400	250000	26	312400
Larvik kommune	42380	350000	26	1451880
Lier kommune	23150	350000	26	951900
Nedre Eiker kommune	22650	350000	26	938900
Nes kommune	3425	250000	26	339050
Nissedal kommune	1390	250000	26	286140
Nome kommune	6530	250000	26	419780
Nore og Uvdal kommune	2490	250000	26	314740
Notodden kommune	12380	250000	26	571880
Nøtterøy kommune	20700	350000	26	888200
Porsgrunn kommune	34540	350000	26	1248040
Re kommune	8720	250000	26	476720
Ringerike kommune	28780	350000	26	1098280
Rollag kommune	1390	250000	26	286140
Røyken kommune	18880	250000	26	740880
Sande kommune	8320	250000	26	466320
Sauherad kommune	4290	250000	26	361540
Seljord kommune	2960	250000	26	326960
Sigdal kommune	3505	250000	26	341130
Siljan kommune	2410	250000	26	312660
Stokke kommune	11010	250000	26	536260
Svelvik kommune	6485	250000	26	418610
Tinn kommune	6010	250000	26	406260
Tjøme kommune	4685	250000	26	371810
Tokke kommune	2335	250000	26	310710
Tønsberg kommune	39270	350000	26	1371020
Vinje kommune	3635	250000	26	344510
Øvre Eiker kommune	16570	250000	26	680820
Ål kommune	4675	250000	26	371550
Telemark fylkeskommune	168120	350000	3	854360
Buskerud fylkeskommune	257265	350000	3	1121795

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 24/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
24/10	Kommunestyret	11.03.2010

Saksbehandler:

Arkivsaksnr: 07/740

Arkivkode: 033

**SUPPLERINGSVALG –
SØKNAD FRA ASTRID PETRIKKE DANIELSEN (SOL)
OM FRITAK FRA POLITISKE VERV I KOMMUNESTYRET OG
KULTUR- OG STEDSUTVIKLINGSUTVALGET**

Saken legges fram for kommunestyret for:

- vurdering av søknad om fritak fra verv som representant til kommunestyret i ht kommunelovens §15 (ved evt. fritak skjer automatisk opprykk iht kommunelovens §16 nr 2)
- evt. suppleringsvalg til kultur- og stedsutviklingsutvalget iht kommunelovens § 16

Notodden kommune, 03.03.2010

**Anne Sønstebø
ass. rådmann**

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. Søknad fra Astrid Petrikke Danielsen av 02.03.2010
2. Resultat kandidat kåring – valgoppgjøret 2007
3. Kommunelovens §14, 15 og 16 m/kommentarer

Saksopplysninger:

Astrid Petrikke Danielsen (SOL) søker om fritak fra politiske verv. Hun begrunner sin søknad med sitt personlige forhold til rådmannen.

Astrid Petrikke Danielsen har følgende politiske verv for Solidaritetslista i inneværende periode:

- representant til *kommunestyret*
- representant til *kultur- og stedsutviklingsutvalget*

Kommunestyret:

Solidaritetslista har 11 faste representanter til kommunestyret.

Astrid Petrikke Danielsen er Solidaritetslistas 3. representant til kommunestyret.

Dersom Astrid Petrikke Danielsen innvilges fritak, vil det i henhold til kommuneloven skje opprykk ved at nåværende 1. vara – Edgar Gundersen - rykker opp som fast representant.

Bjørn Johan Knutsen er neste representant etter valgoppgjøret for Solidaritetslista til å rykke opp til 14. vararepresentant til kommunestyret.

Kultur- og stedsutviklingsutvalget:

Astrid Petrikke Danielsen er Solidaritetslistas 2. representant til utvalget.

Solidaritetslistas øvrige representanter og vara til utvalget er:

1. repr.: Reidar Solberg - leder
3. repr.: Robert Lien
1. vara: Pål Lia Solberg
2. vara: Ingvild Birkeland
3. vara: Geir Gåsodden
4. vara: Kristin Storhaug
5. vara: Marit Holm

Vurdering:

Valglovens utgangspunkt er at alle som har stemmerett ved et valg, også er forpliktet til å ta imot valget dersom de blir valgt til kommunestyret. Fritak etter valgloven etter at kommunestyrevalget er avholdt, kan bare skje når det har oppstått en fritaksgrunn som ikke forelå da man sa seg villig til å stå på et partis listeforslag.

Kommunelovens § 14 omhandler valgbarhet og plikt til å ta imot valg.

Kommuneloven § 15 gir grunnlag for fritak/uttreden i løpet av valgperioden.

Etter pkt. 2 kan kommunestyret etter søknad fritta, ”for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjøtte sine plikter i vervet.”

Sitat fra kommentarene til kommunelovens § 15, nr 2:

”Denne fritaksmyndigheten kan delegeres til vedkommende organ eller til annet organ, i praksis formannskapet eller fylkesutvalget.”

”Fritaksgrunner etter bestemmelsen vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse, familiesituasjon eller andre velferdsgrunner gjør det urimelig byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Forhold som knytter seg direkte til virksomheten som folkevalgt; at man synes det går for mye tid med til vervet, personlige konflikter eller politisk motbør, vil derimot normalt ikke være tilstrekkelig grunn. I mer ekstreme situasjoner hvor politisk press, sterkt belastende negativ mediadekning med mer, så å si går på helsen løs, må det likevel være adgang til å anse lovens vilkår for fritak, som oppfylt.”

Bestemmelsen er skjønnsmessig slik at det er opp til kommunestyret å avgjøre om søknadene skal imøtekommes.

Kommunelovens §16 har følgende regler for opprykk og nyvalg (pkt 2, 3, 5 og 6 er relevante for herværende sak):

1. Har medlemmer forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.
2. Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmer inn i den nummerorden de er valgt.
3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomité og fylkestingskomité trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den uttredende tilhørte. **Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.**
4. Trer lederen av et folkevalgt organ endelig ut av organet, skal det velges ny leder.

5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer.
Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn.
Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalget.
6. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.

Oppsummering:

Dersom søknaden om fritak innvilges, vil dette ha følgende konsekvenser:

Ved innvilgelse av søknaden om fritak fra kommunestyret, skjer suppleringsvalg ved automatisk opprykk.

Ved innvilgelse av søknaden om fritak fra kommunestyret følger også fritak for så vidt gjelder representant til kultur- og stedsutviklingsutvalget idet det i delegasjonsreglementet heter at "*medlemmer til utvalget velges av og blant kommunestyrets medlemmer og varamedlemmer.*"

Suppleringsvalg kan etter kommunelovens §16 nr 5 delegeres til formannskapet.

Vedkommende gruppe kan selv utpeke den som skal inn på den ledige plassen og deretter underrette kommunestyret som deretter velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkårene er oppfylt (herunder kjønnskvalifisering).

Selv om suppleringsvalg til kultur- og stedsutviklingsutvalget kan delegeres, finner en det uhensiktsmessig å dele denne konkrete saken på to behandlinger i og med at det er kommunestyret som behandler søknaden om fritak fra kommunestyret.

Kommunestyret:

Nåværende 1. vararepresentant til kommunestyret – Edgar Gundersen - rykker opp til 11. representantplass.

Bjørn Johan Knutsen rykker opp som ny 14. vararepresentant til kommunestyret.

Kultur- og stedsutviklingsutvalget:

Det må evt. velges ny representant i henhold til kommunelovens § 16, pkt 5 og 6.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 25/10

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
25/10	Kommunestyret	11.03.2010

Saksbehandler:

Arkivsaksnr: 07/740

Arkivkode: 033

**SUPPLERINGSVALG –
SØKNAD FRA ODDVAR KOLLSETE (KRF) OM FRITAK FRA VERV
SOM VARAREPRESENTANT TIL HELSE- OG SOSIALUTVALGET**

Saken legges fram for kommunestyret for:

- vurdering av søknad om fritak fra verv som 1. vararepresentant til helse- og sosialutvalget i ht kommunelovens § 15 + evt. suppleringsvalg i ht kommunelovens § 16.

Notodden kommune, 02.03.2010

**Magnus Mathisen
rådmann**

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. Søknad fra Oddvar Kollsete – mail av 25.02.2010
2. Kommunelovens §14, 15 og 16 m/kommentarer

Saksopplysninger:

Oddvar Kollsete (KrF) søker om fritak fra politisk verv som 1. vararepresentant til helse- og sosialutvalget.

Han begrunner sin søknad slik:

At jeg står som vara til Helse- og sosialutvalget beror på en feil som ble gjort da utvalgene ble satt sammen etter kommunevalget. Ved en ren feiltakelse ble mitt navn ført opp som vararepresentant uten at jeg var forespurt om saken. Ber derfor om at mitt navn blir slettet fra varalista.

Oddvar Kollsete er Kristelig Folkepartis 1. vararepresentant til helse- og sosialutvalget.

Partiets øvrige representanter og vara til utvalget er:

Repr.: Hanne Thürmer

2. vara: Margith Bøen

Vurdering:

Valglovens utgangspunkt er at alle som har stemmerett ved et valg, også er forpliktet til å ta imot valget dersom de blir valgt til kommunestyret. Fritak etter valgloven etter at kommunestyrevalget er avholdt, kan bare skje når det har oppstått en fritaksgrunn som ikke forelå da man sa seg villig til å stå på et partis listeforslag.

Kommunelovens § 14 omhandler valgbarhet og plikt til å ta imot valg.

Kommuneloven § 15 gir grunnlag for fritak/uttreden i løpet av valgperioden.

Etter pkt. 2 kan kommunestyret etter søknad fritta, ”for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet.”

Sitat fra kommentarene til kommunelovens § 15, nr 2:

”Denne fritaksmyndigheten kan delegeres til vedkommende organ eller til annet organ, i praksis formannskapet eller fylkesutvalget.”

”Fritaksgrunner etter bestemmelsen vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse, familiesituasjon eller andre velferdsgrunner gjør det urimelig byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører. Forhold som knytter seg direkte til virksomheten som folkevalgt; at man synes det går for mye tid med til vervet, personlige konflikter eller politisk motbør, vil derimot normalt ikke være tilstrekkelig grunn. I mer ekstreme situasjoner hvor politisk press, sterkt belastende negativ mediadekning med mer, så å si går på helsen løs, må det likevel være adgang til å anse lovens vilkår for fritak, som oppfylt.”

Bestemmelsen er skjønnsmessig slik at det er opp til kommunestyret å avgjøre om søknadene skal imøtekommes.

Kommunelovens §16 har følgende regler for opprykk og nyvalg (pkt 3, 5 og 6 er relevante for herværende sak):

7. Har medlemmer forfall til et møte i et folkevalgt organ, innkalles varamedlemmer såvidt mulig i den nummerorden de er valgt. Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.
8. Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg. Er et kommunestyre valgt ved flertallsvalg, trer varamedlemmer inn i den nummerorden de er valgt.
9. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomité og fylkestingskomité trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den uttredende tilhørte.
Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.
10. Trer lederen av et folkevalgt organ endelig ut av organet, skal det velges ny leder.
11. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, fylkesutvalget eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret eller fylkestinget blitt utilstrekkelig, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer.
Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn.
Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet eller fylkesutvalget kan delegeres til formannskapet eller fylkesutvalget.
12. Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.

Oppsummering:

Dersom søknaden om fritak innvilges, vil dette ha følgende konsekvenser:

Ved innvilgelse av søknaden om fritak fra vervet som vararepresentant til helse- og sosialutvalget, må det velges ny vararepresentant. Vedkommende gruppe kan selv utpeke den som skal inn på den ledige plassen og deretter underrette kommunestyret som deretter velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkårene er oppfylt (herunder kjønnskvoltering).